

Fineretul lumii

9

1957

CITITI ÎN CUPRINSUL REVISTEI:

- La marea sărbătoare de la Moscova
- Teatrul independent din Argentina
- Itinerar african

Cine vrea să corespundeze cu noi ?

B. K. GANJOOR, POST BOX NO. 28, LUCKNOW, INDIA; schimb de timbre cu U.R.S.S., Israel și Elveția.

STAVROSITU NICU, Str. PETRE CARP nr. 9, BUCUREȘTI, ROMANIA, 20 de ani; despre timbre, muzică, sport, filme, reviste, peisaje, cu toate țările, în limbile germană, bulgară, română, rusă.

LOTHAR SCHÖNEBECK, BERLIN N 58, TOPSTR. 27, R.D.G.; despre muzică, teatru, timbre, cărți postale, sport, în limbile franceză, germană, engleză, rusă.

M-ELLE MARGARET GREEN, C/O POST OFFICE, GOODWOOD, SOUTH AFRICA; în engleză sau olandeză, cu democrațiile populare.

GILLES FRANCHINO, 25 RUE JEAN-JACQUES ROUSSEAU, REIMS (MARNE) FRANȚA, 16 ani; elevă, dorește să corespondeze cu o tânără englezoaică sau italiancă de 16-17 ani, în limbile franceză, engleză și italiană.

EULALIO MANUEL OSTOS, CAVITE 50, VALENCIA, SPANIA, are 18 ani; pe teme privitoare la tineret, cu toate țările, în limbile spaniolă, engleză, franceză și italiană.

WALDUR KAIRICK, TARTU, MICIURINSTR. 27-3, ESTONIA, U.R.S.S., are 21 de ani; despre schimb de timbre, plăci de patefon, reviste, cărți, ilustrate, cu toate țările, în germană, engleză și rusă.

JUAN JOSE și ANA MARIA ALVAREZ, 8-1822 1/2, LA PLATA, ARGENTINA, studenți; în franceză, engleză, spaniolă, italiană. Schimb de obiecte etnologice, de artă populară, mai ales măști mici, modele de corăbii folosite de indigeni americani, africani etc., mici statuete și cutii gravate, obiecte de lemn și plastră sculptată, pentru colecție și studii etnologice. Oferă în schimb: cărți, timbre, conserve, plăci de patefon, obiecte de artă populară etc.

ERNST DORN, Str. GEML 13, TIMIȘOARA, ROMANIA, 23 ani; despre radiofonie, muzică, literatură, artă, filme, teatru, cu toate țările, în română și germană.

CARMEN GREEN, 41 ROYAL PARADE, RESERVOIR NO. 19, VICTORIA, AUSTRALIA; cu toate țările, în limba engleză.

NIKOLAS D. KOSPAROV, AVE. TOLBUHIN NO. 99, SOFIA, BULGARIA, 18 ani; mai ales cu tineri din Franța, Spania, Elveția și Italia, în limba franceză.

LIE KIM SENG, GANG ASSENG NO. 24, BOGOR JAVA, INDONESIA; despre sport, schimb de timbre, muzică, în limba engleză.

FRITZ DENKS, GERNRODE/HARZ, AM SCHEELICHEN 7, R.D.G.; despre teme diferite, mai ales schimb de fotografii, turism, cu toate țările, în germană.

WARHELYI PETER, KEREPESI UL. 95, BUDAPESTA, UNGARIA, 15 ani; elev, cu toate țările, în germană, rusă și maghiară.

ALI MIRGHANI, ACCOUNTS DEPARTEMENT, SUDAN RAILWAYS, P.O. BOX 50, ATBARA, REP. SUDAN; în engleză și arabă.

SIEGFRIED HELD, ZITTAU/SACHSEN, GESCHW. SCHOLLSTR. 18, R.D.G.; despre ilustrate, filme, muzică, cărți, în limbile germană, engleză, franceză, rusă, polonă și bulgară, cu toate țările.

M. H. A., HMMED, 160 MAINSTREET, MATALE, CEYLON; cu toate țările, în engleză, despre timbre, cărți postale, cutii de chibrituri.

WARHELYI PETER, KEREPESI UL. 95, BUDAPESTA, UNGARIA, 15 ani; elev, cu toate țările, în germană, rusă și maghiară.

ALI MIRGHANI, ACCOUNTS DEPARTEMENT, SUDAN RAILWAYS, P.O. BOX 50, ATBARA, REP. SUDAN; în engleză și arabă.

SIEGFRIED HELD, ZITTAU/SACHSEN, GESCHW. SCHOLLSTR. 18, R.D.G.; despre ilustrate, filme, muzică, cărți, în limbile germană, engleză, franceză, rusă, polonă și bulgară, cu toate țările.

M. H. A., HMMED, 160 MAINSTREET, MATALE, CEYLON; cu toate țările, în engleză, despre timbre, cărți postale, cutii de chibrituri.

Fotografia trimisă de Melai K. Patnaik din India.

Jean Bony ne prezintă în această ilustrată Parisul noaptea (Arcul de Triump)

COLETTE LECHIEU, RUE DU JUMET, 15, GOSSLIERS, BELGIA, 15 ani; despre filme, muzică modernă, lectură, cărți postale, cu tinere fete mexicane și spaniole, în limba franceză.

ROMANSKI KRYSZTOF, WARSZAWA 33, UL. KRYNIEZNA 30/7 POLONIA; despre literatură, muzică, sport, artă, fotografie, chimie, în rusă, polonă, spaniolă și esperanto.

FRANZ GABRIEL, P. O. BOX 868, STR. FARUK 118, ALEPPO, SIRIA; cu tineri de 16-20 ani, despre filatelie, fotografii, călătorii, schimb de cărți postale, în engleză sau germană.

SALVADOR VARGAS, JUAN ALVAREZ NO. 918, GUADALAJARA, JALISCO, MEXIC; în limbile engleză, franceză și spaniolă, cu toate țările, mai ales cu studenți din Europa orientală și Asia, despre politica internațională, pace, muzică, literatură, filatelie, probleme de tineret și studențești.

WITOLD SMOLAREK, UL. KILINSKIEGO 5/6, GRUDZIAS, POLONIA, tânăr student de 18 ani; în rusă, engleză, franceză sau germană, despre literatură, poezie, pictură, filme, jaz, sport, filatelie, schimb de fotografii, ziare și cărți.

PENTRU CITITORII DIN ROMANIA

Dacă doriți să vă găsiți prieteni prin corespondență în alte țări, adresați-vă **SERVICIULUI SPECIAL DE CORESPONDENȚĂ AL F.M.T.D.** — Benczur-utoa 34, Budapesta VI, R. P. Ungară.

Pentru scopurile acestuia trimiteți în plic timbre postale (serii complete) în valoare de cel puțin 1,50 lei.

Cititorii care vor să-și publice adresa în revista noastră se vor adresa **REDACȚIEI CENTRALE „TINERETUL LUMII”,** Berlin W. 8, Kronenstrasse 30/31, R. D. Germană, trimițând totodată în plic timbre postale (serii complete) în valoare de cel puțin 2,25 lei.

Tineretul lumii

Revistă internațională a tineretului, publicată de Federația Mondială a Tineretului Democrat, apare în fiecare lună în limbile: germană, engleză, chineză, spaniolă, franceză, maghiară, polonă, română și rusă; o dată la două luni în limbile: arabă și suedeză.

COMITETUL DE REDACȚIE

Redactor-șef: André Savaris (Franța), Secretar de redacție: E. Latorre (Spania), Membri: Paul Johnson (Australia), A.M. Saad (Sudan), Gerhard Stuchlik (Germania), P.S. Mitra (India), Aake Olavi Poikolainen (Finlanda), Hajime Fukuda (Japonia), Moisés Alvarado (Venezuela), Lev Volodin (U.R.S.S.), Sture Kallberg (Suedia). Administrația: Siegfried Sippel.

Adresa redacției centrale: **„TINERETUL LUMII”,** Berlin W. 8, Kronenstrasse 30/31, Republica Democrată Germană. Adresa redacției ediției în limba română: **„TINERETUL LUMII”,** Piața Școlii nr. 1, București.

ÎN ATENȚIA CITITORILOR

Redacția revistei noastre aduce la cunoștința celor interesați că nu mai dispune de numere vechi din „Tineretul lumii”. Totodată, conform comunicării Direcției centrale a difuzării și expediției presei a M.T.T. din R. P. E., cititorii sunt anunțați că abonamentele la ediția în limba română a revistei „Tineretul lumii” se primesc până cel mai târziu în ziua de 23 a lunii cu deservirea în luna următoare. Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, secțiile de difuzare a presei și de către factorii și oficiile postale. Prețul unui exemplar din „Tineretul lumii” este de 3 lei.

Declarația

COMITETULUI INTERNAȚIONAL AL FESTIVALULUI

„Dragi prieteni din întreaga lume,

Se apropie de sfârșit minunatul al VI-lea Festival al Tineretului și Studenților pentru Pace și Prietenie. Au fost 15 zile minunate, care vor rămâne în amintirea fiecăruia din noi pentru întreaga viață. Au fost zile pline de conținut profund.

Noi, cei 34.000 de tineri și tinere, — soli ai milioanei de tineri din 131 de țări — ne-am întâlnit la festival pentru a discuta în mod prietenesc numeroase probleme vitale, care frământă pe tineri oriunde s-ar afla ei, orice convingeri politice și religioase ar avea, oricărei naționalități ar aparține.

Ne-am întâlnit pentru a ne cunoaște și a ne înțelege mai bine, pentru a vorbi despre succesele și greutățile noastre, pentru a prezenta cultura popoarelor noastre și a ne măsura forțele în întreceri sportive prietenești.

Deoiaza festivalului nostru este pacea și prietenia. Iată de ce festivalul n-a fost numai sărbătoarea acelor care s-au întâlnit aici. El este sărbătoarea întregului tineret de pe glob, căruia numai pacea și prietenia între popoare îi vor asigura un viitor fericit.

Fiecare zi a festivalului ne-a convins că de puternică poate fi prietenia tinerei generații din toate țările, care lupă pentru pace în întreaga lume. Am înțeles mai clar că pe noi, oamenii care trăim în diferite țări ale lumii, ne unește năzuința comună de a trăi și munci sub un cer pașnic. Cu prilejul comemorării bombardamentului atomic de la Hiroșima, am organizat o întâlnire grandioasă. Participanții la întâlnire au cerut cu hotărâre încetarea experiențelor și interzicerea armei atomice și termo-nucleare.

Programul festivalului nostru a fost vast și variat. El a fost întocmit cu participarea a peste 1.000 de organizații din toate țările lumii.

În condițiile unor discuții libere și ale înțelegerii reciproce, am organizat întâlniri de neuitat, printre care 24 de întâlniri pe profesii, 15 întâlniri pe probleme, sute de întâlniri între delegații și numeroase întâlniri regionale, organizate din inițiativa participanților la festival. Studenții au organizat 20 de seminarii și întâlniri.

Evenimente mari în cadrul festivalului au fost mitingul de solidaritate cu tineretul din țările coloniale, sărbătoarea muncii, întâlnirea tineretului de la sate, ziua fetelor și multe alte manifestări. Admirația unanimă a stîrnit-o partea artistică a programului festivalului, înaltul său nivel. Aproape 700 de spectacole și 21 de concursuri artistice au avut loc în zilele festivalului. Am cunoscut admirabile talente și aptitudini. Cele mai bune din ele au fost distinse cu titlul de onoare Laureat al celui de-al VI-lea Festival. 3.600 de tineri sportivi din 46 de țări și-au încercat forțele participînd la programul sportiv al festivalului.

Festivalul ne-a dat prilejul să înțelegem mai bine că există căi spre înțelegere și reglementarea problemelor nerезolvate, că se poate ajunge la un acord și înlăturarea astfel primejdia unui nou război, pentru ca omenirea să meargă pe calea dezvoltării pașnice.

Succesul festivalului a fost succesul activității noastre comune.

Comitetul internațional, în care sînt reprezentate forțe și organizații diferite, care au sprijinit și organizat festivalul, a făcut ca festivalul să fie o măsură care a oglindit toate aspectele vieții tineretului, accesibilă tuturor tinerilor din orice organizații ar face parte, de orice rasă și naționalitate ar aparține.

Tineretul din toate țările a finanțat el însuși pregătirile pentru festival, drumul și întreținerea delegațiilor, iar prin Fondul mondial al festivalului, în spiritul colaborării reciproce, a acordat sprijinul său tineretului din țările aflate în condiții grele.

Dorim ca fiecare din aceia care au văzut acest festival să difuzeze în întreaga lume vestea despre succesul lui, să năzuim pretutindeni ca ideile mărețe ale festivalului — ideile păcii și prieteniei între popoare — să trăiască în veci în inimile milioanei de tineri și tinere.

Dorința noastră de pace este mai puternică ca bomba atomică. Năzuința noastră spre fericire nu poate fi oprită. Noi înșine am înțeles acest lucru mai bine ca oricînd!

Am vizitat la Moscova și în alte regiuni ale Uniunii Sovietice uzine, fabrici, cooperative agricole, șantiere de construcție, instituții de învățămînt, instituții publice. Tinerii și tinerele sovietice, precum și oamenii sovietici din vechea generație, ne-au primit cu o ospitalitate care ne-a mișcat pe fiecare dintre noi pînă în adîncul inimii. Ei ne-au povestit despre viața și munca lor și ne-au arătat tot ce ne-a interesat. Părăsind Moscova, despărțindu-ne de prieteni, mulțumim cordial tineretului sovietic ospitalier, locuitorilor Moscovei, care ne-au oferit o primire atât de admirabilă, de neuitat.

În momentul solemn al închiderii festivalului nostru, salutăm pe toți tinerii și tinerele, întregul tineret din lume și le spunem:

Pacea și viitorul fericit pot fi construite dacă popoarele și tineretul vor trăi întotdeauna în prietenie, așa cum s-a întâmplat la festivalul nostru. În prietenia popoarelor și tineretului rezidă chezașia păcii. Vom întări întotdeauna și pretutindeni prietenia noastră, pentru ca prin eforturi comune să clădim pe pămînt o lume a fericirii și bucuriei!

Într-un ceas bun, dragi prieteni! Vă urăm mari succese, o viață și un viitor fericit!”

Cuprinsul:

Pagina	
2	La marea sărbătoare a tineretului lumii de la Moscova de ION BĂIEȘU
5	Aspecte din activitatea Mashael de KAMAL YACOB
6	Aici s-a sfârșit Ovidiu de A. P. LISSEANU
7	Povestea adevărată a încălzitului de DORU GOLIANU
9	Itinerar african
10	Teatrele independente din Argentina de JORGE CORREA
12	Tineretul Venezuelei în fața viitorului de M. ALVARADO

Pagina	
14	Un mare cineast român — Ion Popescu-Gopo de DAN LĂZĂRESCU
16	India basmelor de M. TOTH EDIT
18	O linie dreaptă
19	Sărbătoarea recoltei de M. DARIE
20	Filatelle
21	Pagina jocurilor distractive

COPERTA NOASTRĂ:

Soarele de toamnă care e mai puțin romantic decît cel de primăvară...?

La marea sărbătoare...

Marea explozie de culori și sentimente, de lumină și speranțe care s-a produs la Moscova în zilele festivalului a uimit 34.000 de tineri din 131 de țări, precum și cele 8.000.000 de moscoviți cu inimile calde și primitoare.

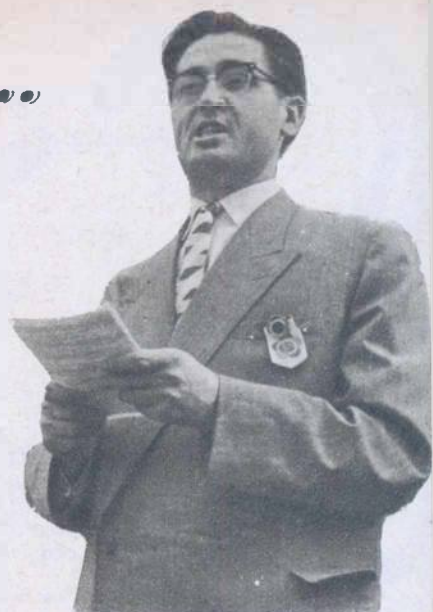
○ privire retrospectivă asupra festivalului te cutremură, amintirea scenelor imemorabile la care am fost martori pun în inferioritate chiar și adjectivele cele mai exagerate și entuziaste. Ca să vorbești deodată într-un singur articol despre tot ce s-a petrecut între 28 iulie și 14 august la Moscova înseamnă să nu prinzi decât o singură rază din soarele uriaș al prieteniei și păcii care a strălucit magnific și orbitor pe cerul limpede al celei mai mari sărbători a tineretului.

Ne roiesc în minte, amețitor, crimpeie care ni s-au înregistrat cu o viteză fulgerătoare pe reținele mărite de uimire. În mintea care nu voia să creadă minunile omenești ce ni se înfățișau. Obrajii ne dogoreau de căldura emanată de inimile a 34.000 de tineri care, suind deasupra norilor tuturor amenințărilor, și-au strins minile frățeste și s-au îmbrățișat — negri cu albi, chinezi cu americani, români cu francezi.

Dansînd prin piețe perinița, cazaciocul, rok-and-roll sau ascultînd gravi, cu mințile încordate cuvîntările prin care ne exprimam și ne confruntam părerile politice, sau cîntînd cu 100.000 de voci cîntecele tinereții noastre, noi, cei care ne-am întilnit la festival, ne-am înfrățit și ne-am transmis unii altora fluidul incandescent al iubirii de pace și frăție!

Despre ce-aș putea vorbi mai întii? Evident, despre culorile Moscovei.

Bătrîna Moscovă, cu vîrsta-i patriarhală de aproape un mileniu, a întinerit nu numai cu sufletul, dar și cu chipul. Din prima seară cînd am ieșit pe străzi ne-au uimit culorile ei. O ghirlandă uriașă împletită din un milion de becuri și cîteva sute de mii de steaguri ce scînteiau și fluturau într-o armonie uluitoare... Sufletul absorbea avid această imagine desăvîrșită a frumosului desfășurată pe proporții uriașe. Strada Gorki, imensă și largă, părea o colosală sală de carnaval. O minte cu o inventivitate și o fantezie

de artist de geniu orînduise totul în așa fel încît ochiul să nu știe încotro să privească. O lozincă lungă de 300 de metri, porumbeii conturați cu becuri pe fațada clădirii Poștei Centrale, fîntîna arteziană din care curgea lumină, în loc de apă, din piața Arbat — peste tot ne-am oprit și am privit ore întregi.

Cu cîteva zile înainte de începerea festivalului, cerul a fost înnorat, a plouat în fiecare zi. Primeam îngrijorați de la ferestrele hotelului ore de-a rîndul. Comitetul de pregătire a festivalului căuta soluția organizării „deschiderii” într-o sală. Iată însă că duminică, 28 iulie, în fiecare fereastră au strălucit razele soarelui; fețele tuturor s-au luminat.

Deschiderea a început la ora 15 pe uriașul Lujniki. La ora 12, stadionul era însă plin de lume. Așteptam îngrijorați. Alături de mine, Mario Diaz, corespondentul la Paris al ziarului chilian „Ultima navă” din Santiago, îmi mărturisea:

— Prevăd că va fi ceva grandios. N-am să-mi iau nici o notiță. Fă socoteala, ar însemna să pierd o grămadă de minute.

Mă uit acum pe carnetul de notițe de la deschidere. Cîteva pagini pline cu cuvinte disperate, scrise într-o caligrafie indes-cifrabilă, înfrigurată. În clipele acelea nu puteai decît să privești.

Serghei Romanovski, președintele Comitetului organizațiilor de tineret din U.R.S.S. rosteste cuvîntul de deschidere a celui de-al VI-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților

Din tribune se aud aplauzele și uralele spectatorilor, care, la deschidere, au depășit numărul de 100.000

Manifestația sportivilor sovietici

Ca un flaviu uriaș, cu niște reflexe și nuanțe de culori imposibil, cred, de zăgăvit pe pinză sau pe hirtie, coloana participanților se scurgea calm și fremătind pe dinaintea noastră. Am ovaționat delegația din Haiti, formată din cinci oameni, la fel de răsunător ca și pe cea a Chinei sau a Americii. Ne-a rămas în minte imaginea fiecărei delegații. Cei șapte boliviene care au defilat cîntînd din chitare, o orchestră engleză care cînta un marș formidabil, germanii cu ursuleți de catifea în brațe, egiptenii cu portretul lui Nasser, chinezii care ne-au uimit cu eșarfele lor unduitoare, fetele sovietice cu rochii din voal de niște culori superbe — pe nici unii nu i-am uitat și nu-i vom uita.

Și astfel a început festivalul. Zilele lui s-au desfășurat într-un ritm de cavalcadă; am pierdut cu toții șirul vremii, am tresărit surprinși, nu ne-a venit să credem cînd am auzit că mai avem cîteva zile pînă la sfîrșitul festivalului.

În fiecare noapte tîrziu, cînd ne adunam la hotel, cîteva prieteni povesteau tot ce-au văzut în ziua aceea.

— Am văzut marea demonstrație de circ

de pe stadionul „Dinamo“. A fost ceva formidabil, fantastic. Un cal, un cerb și... un porc care bătea toba cu picioarele în ritmul dansului, un cocoș care-i făcea frizura unei vulpi, o pisică se juca cu cîteva șoareci, doi urși pe o singură motocicletă, doi acrobați care au zburat pe deasupra tribunelor pe o săgeată argintie și formidabilul meci de fotbal al lui Oleg Popov, care a făcut să ridă cu lacrimi 70.000 de oameni.

— Ați văzut baletul de pe „Dinamo“? A fost ceva inimaginabil. O montare care întrece închipuirea, o muzică înălțătoare și sutele de dansatori și dansatoare care ne-au uimit prin perfecțiunea artei lor.

Balul de la Kremlin, seara, la care am dansat și ne-am veselit prin grădina uriașă a vestitei cetăți moscovite, nu-l vom uita niciodată. Nu vom uita nici carnavalul prieteniei, vizitele la Mausoleul lui Lenin și Stalin, Piața Roșie, colosala Universitate „Lomonosov“, plimbările minunate pe riul „Moscova“, zilele în care am mers să tîrguim la G.U.M., unul din cele mai mari magazine din lume.

În fiecare noapte, străzile și piețele Moscovei erau o mare de lume.

Oamenii sovietici, politicoși și prietenoși, au fost în fiecare zi la brațul nostru, am dansat și am cîntat cu ei, am făcut schimburi de insigne și adrese. Nu ne vom uita, ne vom scrie. Pionierii și tinerii sovietici le-au promis tinerilor din diferite țări că le vor scrie cum cresc arbuștii sădiți de ei în „Parcul prieteniei“.

Da, nu vom uita nimic, vom povesti totul prietenilor și cunoscuților!

Nu vom uita Moscova, șoseaua Entuziaștilor, strada Fericirii sau Dragostei, pe care ne-am plimbat visători și romantici, ne vom aminti de emoția și lacrimile zilei cînd ne-am despărțit.

Tinerii din 131 de țări s-au răspîndit în toate colțurile globului, din Finlanda pînă în Zanzibar, din Canada pînă în Spania. Și peste tot, încrucșiindu-se peste meridiene și paralele, ideile păcii și prieteniei vor săpa urme adînci în sufletele oamenilor; sîntem siguri că mîine ele vor înflori și vor rodi, dăruind fericirea și lumina viitorului.

ION BĂIEȘU

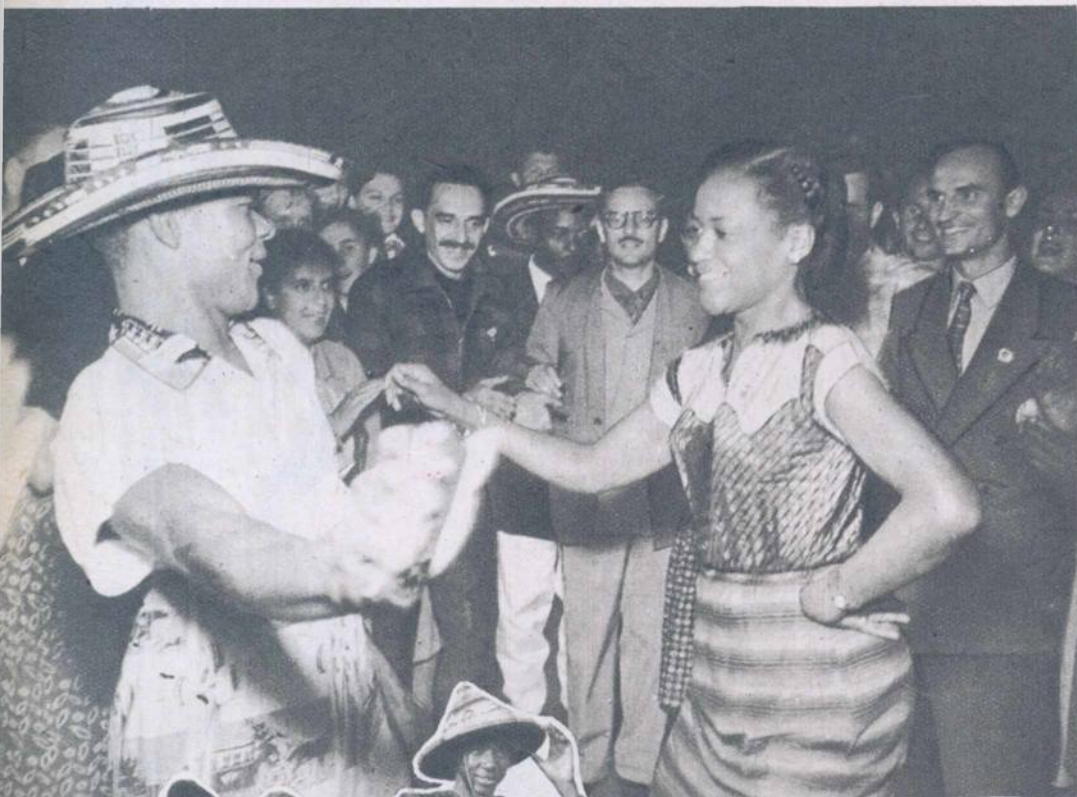
Doă tinere din delegația Indiei în căutarea celor mai interesante aspecte fotografice

Înconjura de albul imaculat al costumelor fetelor, insigna festivalului deschide coloana manifestanților

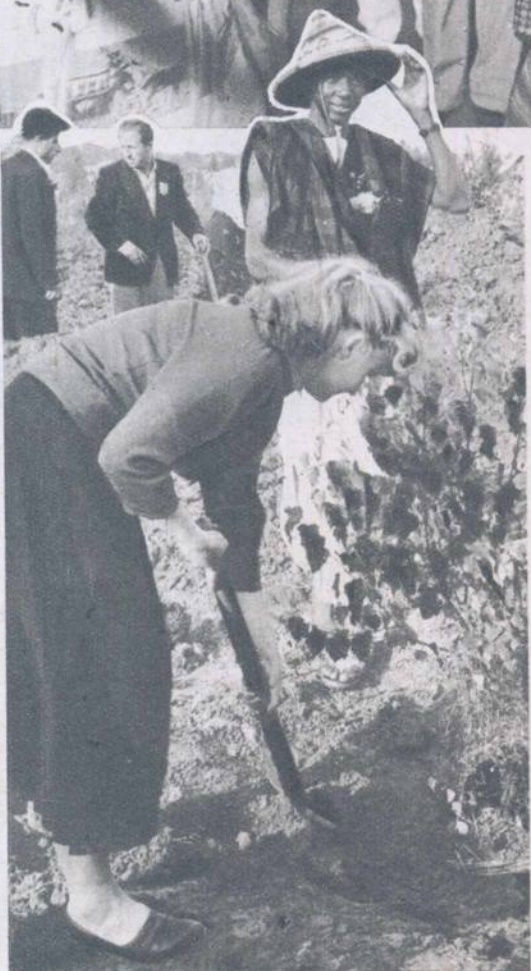

a tinereții lumii...

... de la Moscova

Un dans al tinerilor din Columbia prezentat la seara închinată tineretului din țările coloniale ce s-a desfășurat într-unul din parcurile Moscovei, în jurul focului de tabără

Una din cele mai vesele manifestări din timpul festivalului a fost fără îndoială Carnaoalul prieteniei (dreapta sus)

Sărbătoarea multi-națională a plantării pomilor a adunat alături în Parcul prieteniei tineri de toate rasele sub semnul apărării păcii

Și o nuntă la festival! Tinerii pe care îi vedeți în fotografie, veniți tocmai din R.S.S. Moldovenească, au fost sărbătoriți cu flori, muzică și băutură după obiceiurile tradiționale ale meleagurilor de pe malul Nistrului

ATENȚIUNE!

Citiți numărul special al revistei „Tineretul lumii” din luna octombrie.

UN REPORTAJ COMPLET

bogat ilustrat asupra celui de-al VI-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților și a celei de-a III-a Ediții a Jocurilor Sportive Prieteniești de la Moscova.

Abonați-vă din timp la difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate sau la secțiile de difuzare a presei, factorii poștali și oficiile P.T.R.

Aspecte din activitatea MASHAAL

Publicăm mai jos scrisoarea pe care domnul Kamal Yacoub, secretar-general al MASHAAL (Adunarea Mondială a Tineretului Musulman), a avut amabilitatea să ne-o adreseze, fiind rugat de redacția noastră să expună scopurile organizației sale și felul cum consideră colaborarea cu celelalte organizații internaționale de tineret.

La tabăra Internațională a Tineretului Musulman de la Port Said, secretarul general, Kamal Yacoub, înconjurat de tineri din Uganda și Maroc

Dragi prieteni,

Referitor la scrisoarea voastră, ne permitem să vă dăm în cele ce urmează o scurtă vedere de ansamblu asupra MASHAAL:

Lumea are nevoie de o societate luminată, iar munca colectivă este mijlocul de a realiza acest scop. Salvarea publică este indivizibilă deoarece este pentru toată lumea. Iată de ce a fost creată MASHAAL—pentru o colaborare cu toți la cauza comună. Noi nu trebuie să fim fericiți fără ca ceilalți să împărtășească cu noi acest sentiment. Iată ideea centrală a Islamului.

Religia Islamului nu dorește numai crearea fericirii individuale, ci și aceea a întregii societăți omenești. Cu alte cuvinte, trebuie combătut răul și eliminată lăcomia de a jefui drepturile altora și de a supune popoarele cu forța sau prin invazii ori intrigi. Trebuie să punem capăt imperialismului—cel mai mare din toate rețele.

În scrisoarea către MASHAAL, președintele Abdel Nasser spunea între altele: „Faceți cunoscut lumii că principiul original al Islamului este toleranța și nu fanatismul sau parțialitatea. Nu este în natura Islamului să realizeze bunăstarea oamenilor printr-un fanatism orb sau semănând ura și ciuda. Noi, musulmanii, credem în omenire și în colaborare pentru binele comun. Credem în libertate și în gândirea liberă (justă sau nu) și credem în libertatea cultului religios. Fanatismul este o dovadă de stăbiciune. Este masca în spatele căreia se ascund mândria și deșertăciunea. Este un complex ce dă dovadă de o stăbiciune interioară. Noi simțim tari prin încrederea ce o avem în noi înșine, prin credință și prin obiectivele Islamului.”

Pe aceste baze și pentru realizarea acestor obiective activează MASHAAL. S-a ales orașul Cairo ca sediu al Secretariatului general, care este obligat să grupeze tineretul din lumea musulmană și să unifice eforturile

sale, îndreptându-le spre un fel comun—întărirea păcii, încurajarea mișcărilor de colaborare și combaterea imperialismului și a reacțiunii în așa fel ca popoarele să se poată bucura de o viață plină de dragoste și să-și petreacă timpul construindu-și țara.

Secretariatul se mai străduiește și să stabilească legături între tinerii din țările musulmane și cei din alte țări ale lumii, să asigure înțelegerea reciprocă și colaborarea dintre ei. Astfel va fi posibil să beneficiem de schimbul de păreri și să muncim împreună pentru progresul omenesc.

MASHAAL mai organizează și convorbiri literare, expoziții, tabere de vacanță locale și internaționale, în toate țările musulmane, pentru discutarea și schimbul de păreri și de cunoștințe. Ea favorizează și meciurile sportive și seminariile sociale și culturale și organizează conferințe politice pentru dezbaterile problemelor mondiale.

Alături vă trimitem câteva fotografii care, nădăjduim, vă vor ajuta să vă faceți o idee despre activitățile MASHAAL.

Cu cea mai caldă dorință prietenie.

KAMAL YACOUB
secretar general

Cairo, 16 iunie 1957.

În fața sediului Secretariatului general al MASHAAL din Cairo, un grup de tineri din Malaia, Pakistan, Africa de Sud și Egipt în clipa plecării lor într-o călătorie prin țară

Tineri din Republica Populară Chineză vizitând Egiptul la înnoțata MASHAAL... dragoste și frățe reciprocă, colaborare pentru garantarea păcii

Cu toate că nu am cîtuși de puțin intenția să prezint dragostea și eroismul ca un apanaj exclusiv al tinereții, cred că comemorarea a 2.000 de ani de la nașterea poetului latin Ovidiu nu poate lăsa indiferent pe nici un tînar. Căci n-a fost oare Ovidiu primul dintre poeții romani care, cu riscul de a scandaliza pe onorabilii senatori ai Romei, să fi injectat seva elanului său tineresc în străvechile povești de dragoste ale mitologiei? Și oare nu tot el ne-a transmis, prin versurile „Metamorfozelor”, viziunea închisutei lumi a zeilor și eroilor, cu toate ale lor fapte de bărbăție? Dar nu numai opera sa literară, ci și melancolica pecete a sfîrșitului său are darul să emoționeze inimile tineretului.

Se știe că, dintr-o pricină rămasă „istoricește” necunoscută, Ovidiu a fost exilat din Roma, pe țărmurile Mării Negre, în orașul Tomis (Constanța de astăzi). De-

să încerce iarăși să-și recapete prestigiul militar și totodată să cîștige amicitia sciților. Căci și de această dată romanii, deși învingători pe cîmpul de bătăie, nu-și impuseră dominația, ci se mulțumiră să lase populațiile în puterea lui Roemetalces, șeful unui trib trac, al Odrisilor. Acesta, după obiceiul romanilor, construi de-a lungul malului drept al Dunării o mulțime de tabere militare mici — așa-numitele castru —, pavază militară în contra dacilor de peste Dunăre.

Întreaga regiune așezată la nord de munții Hemus (Balcanii de astăzi) și pînă la marele fluviu capătă din partea împăratului August denumirea de Moesia. Un guvernator imperial fu numit însă mai tîrziu, pe vremea împăratului Tiberiu. De abia în anul 46 al erei noastre ținutul Dobrogei de astăzi deveni provincie romană și fu încorporat definitiv în granițele imperiului. Această scurtă incursiune

Aici s-a sfîrșit Ovidiu

parte de prietenii săi, departe de dragostele sale, poetul nu s-a putut consola cu noua sa viață și pentru aceasta ne stau mărturie cînteculele scrise în perioada exilului. În anul 17 sau 18 al erei noastre, destul de înaintat în vîrstă — avea 60 sau 61 de ani —, poetul și-a încheiat zilele, fără să capete iertarea solicitată cu atîta insistență în scrisorile sale.

Cu toate acestea ar fi greșit să se creadă că Ovidiu și-a petrecut ultimii ani ai vieții în mijlocul unor „barbari” inaccesibili culturii și fără nici o legătură cu societatea romană. Încă din secolul al V-lea și al IV-lea înainte de era noastră, întregul litoral al Mării Negre fusese literalmente „inundat” de greci, care întemeiaseră o sumedenie de orașe, printre care și Tomis, de-a lungul Mării și pe partea dreaptă a Dunării. Și odată cu mărfurile grecești, ca peste tot, a pătruns aici cultura elină, atît de scumpă lui Ovidiu.

Se pare că popoarele băștinașe — tracii și sciții — apreciau mult legăturile lor cu cetățile grecești — dovadă ajutorul dat prin anii 75—72 înainte de era noastră — în luptele purtate de acestea cu imperiul roman, aflat

pe atunci în plină ascensiune și care ocupase Macedonia, cu circa 9 decenii în urmă. Soarta armelor fiind însă favorabilă Romei, cetățile grecești trecură sub influența ei.

Primul contact între romani și „barbarii” sciți nu fu cîtuși de puțin ca de la cuceritor la învins. Roma preferă să aibă în aceste părți un stat amic și liber, decît o provincie romană veșnic răzvrătită. Din păcate ceea ce se proiecta la „centru” nu se aplica la periferie. Sicliți de jecmăneala guvernatorilor din provinciile romane ale Traciei, seminațiile traco-scite din dreapta și din stînga Dunării își dau mîna una alteia și culcă la pămînt vulturul roman în bătălia de la Istros (la nord de Constanța). Faima regelui Burebista al dacilor (strămoși autohtoni ai romînilor) — și ei ramură tracică — era așa de mare, încît Pompei, în timpul conflictului său armat cu Caesar, purtă tratative cu el, spre a-l cîștiga de partea sa. Nu mai vorbim de faptul că orașele grecești amintite se considerară onorate de a fi sub protecția unui asemenea rege.

Au trebuit să treacă 50 de ani ca romanii

în istorie am socotit-o necesară pentru a fixa oarecum cadrul în care avea să-și „deplîngă” Ovidiu ultimii ani ai vieții sale. Departe de mine gîndul de a răpi poetului justificarea tristeții sale. Ea îmi pare însă mai degrabă izvorîtă din amarul exilării — oriunde ar fi ea —, din revolta în contra nedreptății, din perspectiva de a muri departe de ai săi, decît din „pătîmirea” într-un loc barbar și neprietenesc.

Căci nu chiar poetul a scris:

„Urăsc a voastre locuri, dar vă iubesc pe voi”.

Iar într-una din ultimele sale triste elegii, tot el mărturisește aprecierea localnicilor, pentru poetul din el:

„Voi mai deunăzi mie mi-ați hărăzit o cinste

Pe care abia ați da-o unui nevinovat

.....

Ba eu încins sînt astăzi cu iedera pe care

Ați pus-o fără voie pe fruntea-mi de poet”.

Și ce împlinire mai frumoasă a dorinței poetului de a rămîne nemuritor, prin legende de dragoste și de eroism ale Metamorfozelor decît această comemorare după 2.000 de ani...

AUREL POPA LISSEANU

In multe țări din emisfera nordică, iarna „bate la ușă”. Și iată că pentru locuitorii acestor țări ajunge din nou la ordinea zilei problema căldurii locuințelor, uitată parcă în zilele fierbinți de vară...

Desigur că nu toți oamenii își asigură încălzirea locuințelor în același fel. În această privință, există chiar o diversitate de mijloace mult mai mare decât și-o închipuie mulți dintre cititorii „Tineretului lumii”. Într-o insulă din arhipelagul Japoniei, spre exemplu, locuitorii folosesc lospezi de piatră încălzite de perețele fierbinte al unui vulcan; în Islanda casele sunt încălzite cu ajutorul apei din numeroasele lacuri termale de diferite temperaturi, iar tinerii locatari ai universității „Lomonosov” au instalații automate de climatizare ce asigură încălzirea în timpul iernii și o temperatură plăcută vara.

Dar de unde începe oare firul acestei povești adevărate — povestea încălzitului?

Lemnul și cărbunele de lemn

Focul cu lemne este, desigur, cel mai vechi mijloc de încălzire. În locuințele primitive, fumul și gazele arse rezultate de la focul necesar pentru prepararea hranei se răspindeau în toată încăperea, îngreunând respirația și iritând ochii.

Povestea adevărată a ÎNCĂLZITULUI

Se cunosc și astăzi regiuni în Nordul Indiei unde se folosește același sistem; aproape toți acești locuitori suferă de boli cronice de ochi.

Arzind apoi cărbune de lemn în vase de diferite forme, oamenii au reușit să înlăture fumul încător. În aceste vase, arderea se făcea complet, fără fum, dar cu degajări mari de dioxid de carbon; este sistemul preferat și perfecționat în epoca feudală. Una din clădirile care au păstrat un sistem asemănător pînă la sfîrșitul secolului al XVI-lea a fost clădirea parlamentului londonez, care se încălzea prin bazine cu mangal.

Dar sobele, atât de răspîndite azi, cînd au apărut? După documentele istorice păstrate, se crede că de abia în secolul al XV-lea se poate vorbi de o dezvoltare a construcției de sobe și cămine cu buclane și coșuri. În scrierile de atunci se vorbește de iscusința „honorarilor” Italiei.

Dar anii trec, orașele se dezvoltă, apar construcții cu etaje din ce în ce mai multe, încălzitul cu sobe devine anevoios și costisitor.

Știați, de exemplu, că numai 40% — și asta la cele mai bune sobe — din căldura produsă servește încălzirii camerei, iar restul se pierde prin coș?

Specialiștii timpului și-au dat seama de acest mare neajuns. Dar cum să mărești acest randament atât de scăzut?

Încălzirea centrală

Soluția a venit tîrziu, abia în secolele al XVIII-lea și al XIX-lea, prin trecerea la sistemul de încălzire centrală, cu aburi, cu apă caldă sau cu aer cald.

De fapt, încălzirea centrală are un adevărat strămoș în „hipocaustele” construite de romani. Vestii tehnicieni, ei au găsit o soluție ingenioasă de încălzire: lîngă casă se zidea un focar, din care gazele treceau pe sub pardoseala camerelor, o încălzeau uniform și apoi, prin canale lăsate în zidurile interioare, gazele ieșeau în atmosferă după ce cedaseră pereților o parte din căldura lor.

Dezvoltarea rapidă a industriei după descoperirea mașinii cu aburi a permis construirea, în 1746, a primei instalații de încălzire centrală cu aburi în Anglia. De abia în 1832 se mai face un pas înainte construindu-se prima instalație de încălzire centrală cu apă caldă cu circulație prin pompe, căreia îi urmează încercările mai reușite ale lui Sobolevski — în 1834 în Rusia — și altele în America și Danemarca; apa încălzită într-un cazan este pompată prin conducte pînă la radiatoarele montate în fiecare cameră, cărora le cedază căldura, și se întoarce pe alte țevi înapoi la cazan pentru a fi încălzită din nou.

În țara noastră, primele încălziri centrale s-au realizat, în 1856, la fostul Teatru național din București și, în 1888, la Ate-neul Român, ambele clădiri fiind încălzite cu aer cald.

Sistemul clasic al încălzirii prin radiatoare, folosit azi în marea majoritate a construcțiilor, se bazează pe transmiterea căldurii prin convecție: căldura e transmisă aerului, iar aerul încălzit, prin curenții ce se formează în încăpere, transportă și transmite căldură corpului omenesc.

Încălzirea prin radiație

Dar căldura se propagă nu numai prin convecție, ci și prin radiație.

Caracteristic pentru transmiterea căldurii prin radiație este faptul că energia emisă de radiator se transformă în căldură numai cînd întâlnește un corp solid; aerul nu absoarbe nimic din această energie. Principalul avantaj al acestui sistem este că se încălzește direct corpul ocupanților unei încăperi; aerul și mișcarea lui nu joacă nici un rol.

Mărirea proporției de căldură emisă prin radiație creează o temperatură uniformă în întreaga cameră și o senzație de confort foarte plăcută.

Camelele încălzite prin radiație pregătesc locatarilor adevărate surprize: deși termometrul arată 16°C, ai aceeași senzație ca la 18—19°C; oricît ai căuta umbra mobilelor, ea nu va apărea din nici o direcție; se poate pune fără grijă patul în apropierea ferestrei, căci temperatura e aceeași în orice parte a camerei. Toate aceste „curiozități” sînt perfect explicabile cu ajutorul legilor radiației.

Vreți să știți cum arată un astfel de radiator miraculos? Ei bine, el nu este altceva decît un panou de beton prin care trec țevile cu apă caldă încălzită la centrala termică din subsolul clădirii. Acest panou poate constitui chiar o parte a peretelui, de obicei partea de sub fereastră, tavanul sau pardoseala. Un astfel de perete este o „suprafață radiantă”. În București s-au construit în ultimii ani cîteva blocuri experimentale încălzite în acest mod.

Încălzirea prin radiație a permis însă o realizare și mai interesantă: încălzirea locurilor deschise.

Mulți dintre dv. sînteți spectatori nelipsiți ai întîlnirilor sportive chiar pe timp de iarnă luptînd cu frigul sau cu gerul. Ce-ați spus dacă la meciurile de hokei, de exemplu, locurile în tribună ar fi încălzite?

Astăzi se cunosc suficiente instalații de încălzire a locurilor deschise semiacoperite, arene sportive, peroane de gări etc. cu ajutorul radiatoarelor cu gaz sau electrice, cu radiații infraroșii. Este oarecum reprezentativă încălzirea prin acest sistem a terasei turnului Eiffel. O realizare recentă și interesantă este încălzirea unei străzi comerciale din Bremen, o stradă cu foarte multe vitrine ce pot fi admirate în voie, în ciuda frigului.

Ultimele realizări

Deși mult mai tîrziu decît în alte domenii de folosire a electricității, a apărut încălzitul electric, care se dezvoltă în țările ce dispun de energie hidroelectrică și unde prețul curentului e relativ redus.

Se construiesc astăzi radiatoare cu apă încălzită de o rezistență electrică montată în interiorul lor. Prin simpla punere la priză se obține căldura după dorință, fără a depinde de regimul de lucru al unei centrale.

Exigențele oamenilor față de curățenia, igiena și aspectul locuințelor au crescut pe măsura în care civilizația a înaintat. Pe lîngă încălzirea în timpul iernii, a apărut necesară păstrarea unei temperaturi plăcute în case sau birouri și în timpul verii.

Tehnicienii au produs în acest scop aparatele de încălzit și condiționat aerul numite climaconvectoare.

Și pentru că acestea sînt ultimele perfecțiuni ale tehnicii încălzirii, este interesant de știut principiul lor de funcționare. Aerul preparat într-o centrală de condiționare, cu o anumită umiditate și temperatură, este trimis în încăpere trecînd peste un radiator (convectorul), prin țevile căruiă circulă iarna apă caldă, iar vara apă răcită.

În acest mod, în cameră va ajunge aer mai cald sau mai rece, după cum e necesar. Bineînțeles că realizarea practică a aparatului este ceva mai complicată.

Acest sistem a fost elaborat inițial în S.U.A. și este folosit astăzi și în alte țări. Cea mai mare instalație de acest tip este aceea de la Palatul O.N.U. din New York, unde sînt instalate cca. 4.000 de climaconvectoare.

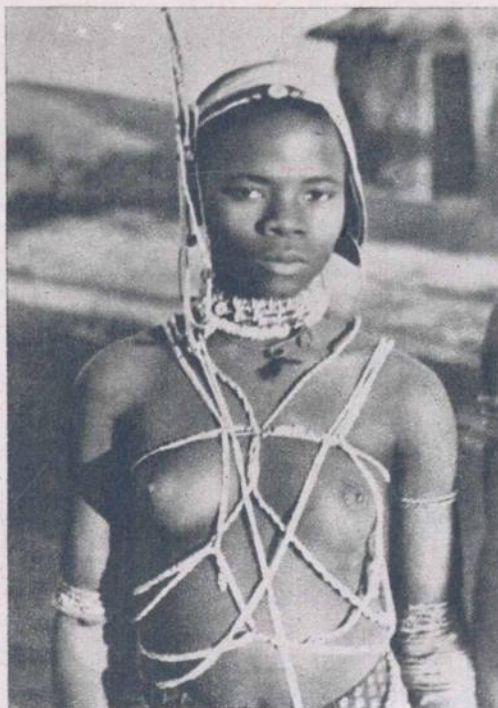
Pentru viitor, specialiștii își îndreaptă atenția atît spre perfecționarea aparatajelor, cît mai ales spre căile de procurare a căldurii la un preț cît mai mic. De aici s-a născut și ideea folosirii, pentru nevoile de încălzire, a apei folosite la răcirea barelor de uraniu din pilele atomice.

Această apă conține o cantitate enormă de căldură care la început era emanată fără a i se da vreo întrebuințare. Prin simple schimbătoare de căldură, această energie termică trece în instalația de încălzire a unor cartiere sau chiar orașe întregi.

Iată deci că tehnica încălzirii are azi noi porți deschise ...

Ing. DORU GOLIANU

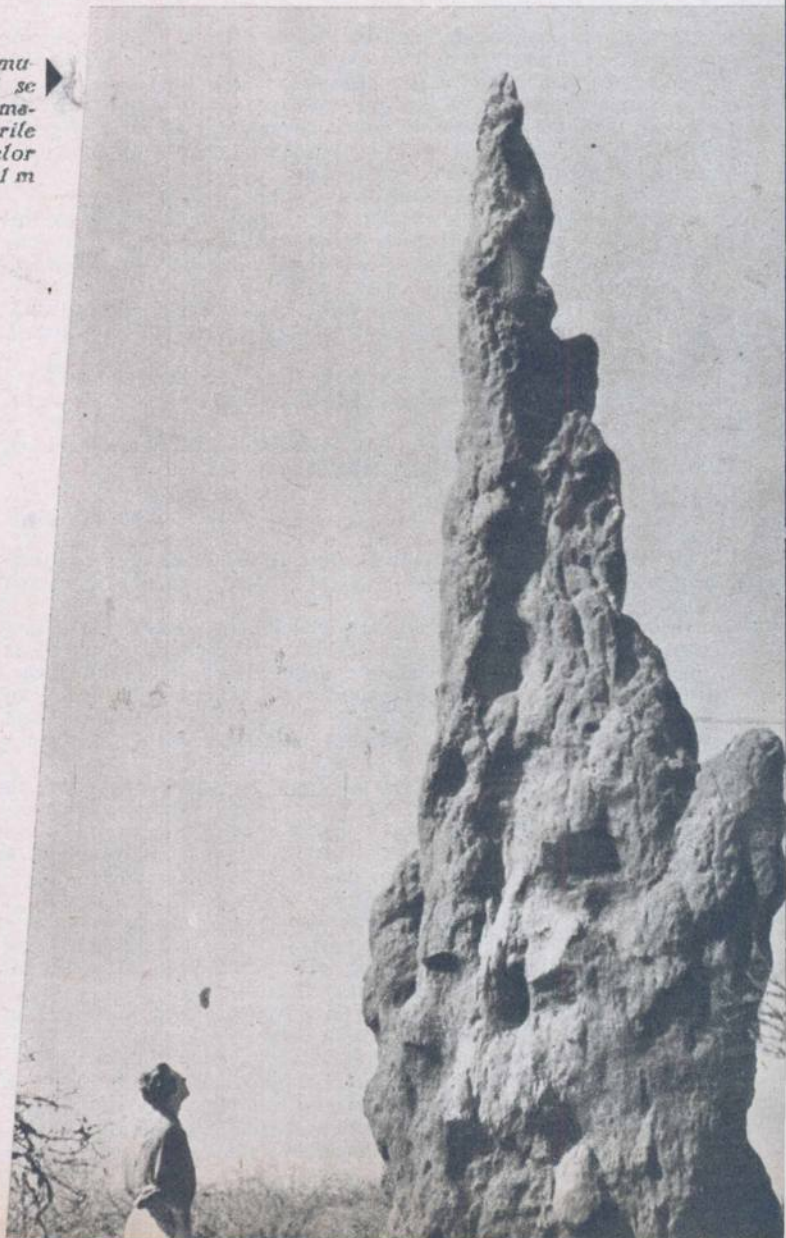

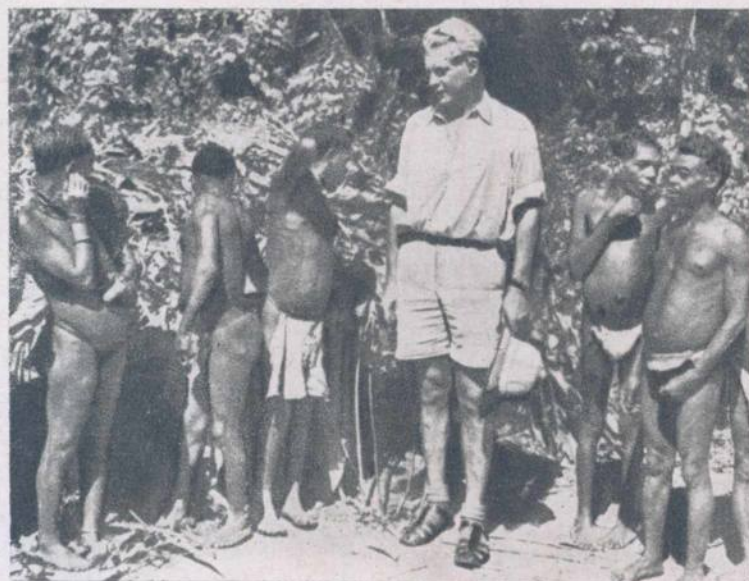
Cele mai sumar îmbrăcate indigene sînt femeile cafre din Transkeia. Golicîunea lor este ascunsă de o centură strîmtă, de un şirag de corali pe piept şi de altele la braţe şi la glezne

Cei mai înalţi africani sînt cei ce trăiesc la graniţa dintre Congo şi Ruanda Urundi. Înălţimea lor depăşeşte în general 2 m

Cele mai înalte, murosuroate de furnici se găsesc în fosta Somalie Italiană. Clădirile acestea ale termitelor ating pînă la 10-11 m înălţime

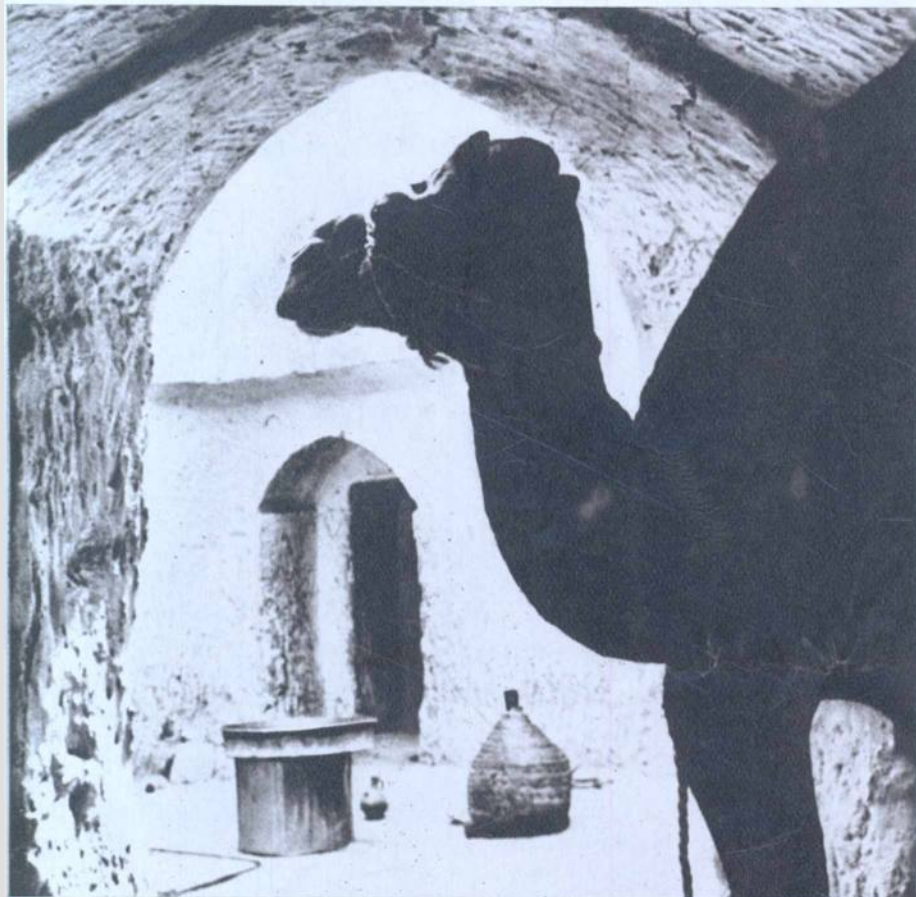
Cele mai „îmbrăcate” femei arabe sînt acelea din Tripolitania. Ele poartă o haină făcută din benzi lungi de stofă de lînă, numită „khaouli”, şi nu au voie să privească lumea decît cu un singur ochi

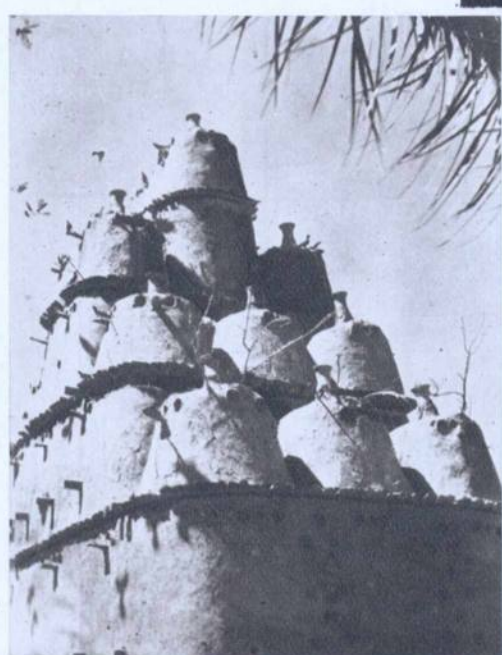
Cei mai mici locuitori ai Africii sînt pigmeii, ce trăiesc în pădurile virgine din Ituri şi din Congo Belgian. Adulţii ajung pînă la 110-120 cm

ITINERAR AFRICAN

Cele mai uimitoare locuințe sînt construite de indigenii din împrejurimile orașului Garianu, în Tripolitania. Pentru a scăpa de căldura toridă a pustului, ei sapă sub pămînt încăperi frumoase ca aspect, la care se ajunge prin niște galerii asemănătoare unor fîntîni cu patru pereți, de o adîncime de 10-15 m. Aceste locuințe sînt trogloditice

Cele mai gigantice construcții făcute de mîna omului sînt templele de la Luxor și Karnak. Coloanele centrale ale marelui hipostil de la Karnak măsoară 23 m înălțime, aproape 4 m diametru și au o circumferință de 10 m

Cel mai original porumbar se poate vedea la Nag-Hamadî, în Egiptul de sus. El se compune din multe clădiri, în zidurile cărora sînt nenumărate compartimente din argilă

T

inerii exploratori Jiri Hanzelka și Miroslav Zikmund, doi tineri ingineri cehi, sînt cunoștințe vechi ale cititorilor noștri. Dacă vă amintiți, „Tineretul lumii” rezervase două pagini din numărul 5/1956 călătoriei lor la indienii din America de Sud. De data aceasta vă vom prezenta cîteva aspecte ale călătoriei lor în Africa, fotografiile și explicațiile respective fiindu-ne puse la dispoziție cu multă amabilitate de autorii lor.

Drept comentariu ne vom limita să reproducem răspunsul dat de Hanzelka și de Zikmund atunci cînd au fost întrebați care este impresia cea mai puternică ce le-a lăsat-o călătoria lor prin Africa :

„După o astfel de întrebare ne vine numai de gînd în minte tabloul vulcanului ce a luat naștere sub ochii noștri pe malurile lacului Kivu. Nu numai pentru că nașterea vulcanului ne-a impresionat în modul cel mai profund, ci mai ales pentru că fenomenul apărea ca un simbol al acestei întregi părți a lumii. Africa de astăzi este un vulcan zdruncinat de o forță ce mai este încă stăpînită. Dar și vulcanul acesta va erupe cîndva, iar flacăra sa luminoasă va arde tot ce este murdar, egoist și imoral și care a fost adus de cuceritorii europeni și de actualii lor rivali veniți din America.

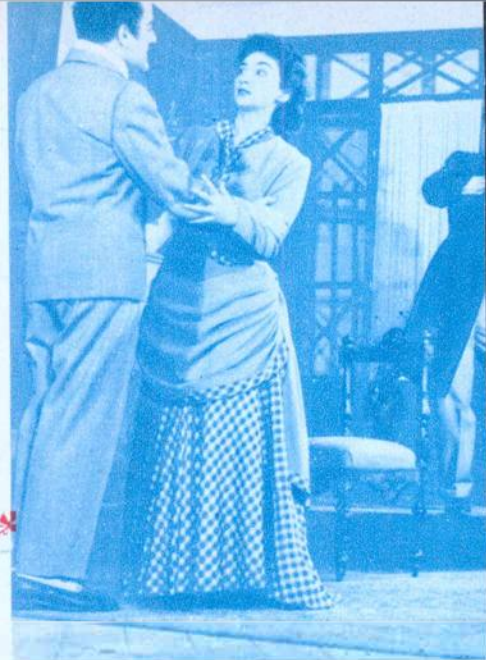
Ne vom înlocui poate într-o zi în Africa.

Am vrea să o salutăm atunci înținerită, înfloritoare de sănătate, tot atît de generoasă, dar liberă, o Africa unde nu vom mai vedea trăsăturile trase de oameni ce aleargă pe asfaltul fierbinte al Durbanului, unde hidrocentralele puternice construite pe căderea de apă Victoria vor lumina orașele zulu și vor furniza energie electrică uzinelor cafre, unde vom avea prilejul să strîngem mîna primului rector al Universității din Massaouah, unde femeile tripolitane vor respira liber prin ferestre fără gratii, unde un medic din Africa de sud nu se va mai întreba în timp ce face o transfuzie de sînge care este culoarea epidermei donatorului. Africa nu va mai fi continentul stăpînilor și al sclavilor. Viitorul ei va fi pregătit de guverne democratice, compuse din băștinași ai continentului african, pe care l-au făcut roditor prin munca brațelor și a minților lor. Aceste guverne vor contribui la înflorirea naturii africane și a fetei ei, eliberat de amărăciunea mizeriei și a bolilor.

Africa va fi atunci continentul păcii și patria cetățenilor fericiți”.

1

Gntelectualii străini de vază și delegațiile de tineret ce ne vizitează în fiecare an țara duc cu ei multe amintiri din viața noastră artistică. Nici una totuși nu este atât de izbitoare ca vasta și activă mișcare culturală a teatrelor independente.

Numărul lor poate fi evaluat la vreo 300, toate compuse numai din elemente tinere. O parte din ele se grupează în Federația argentiniană a teatrelor independente (F.A.T.I.), ce le ajută în activitatea și progresele lor. Toți, fără excepție, fac o experiență culturală din cele mai interesante, cu scopul de a apăra teatrul bun, pe care doresc să-l pună la îndemână poporului.

Cum a luat naștere mișcarea?

Unul din cei mai buni tineri eseiști ai noștri, Juan Carlos Portantiero, scrie în opera sa „Tânăra generație literară” cu privire la ultimii zece ani: „În ciuda stupidității și represiunii oficiale, sau din cauza acestora, mișcarea culturală a tineretului se exprimă printr-o avalanșă neobișnuită de reviste, grupări, mijloace de exprimare diferite, manifestând toate un interes neobișnuit pentru problemele culturale”.

Nu există îndoială. Încă din 1930, anul asuprii lui Uruburu, Argentina a trăit sub jugul unor guverne militare care au făcut din represiune elementul lor natural. Se pare că această capă de plumb ce apasă tineretul l-a făcut să-și caute o supapă pentru grijile sale în activitatea literară și artistică, ce a devenit astfel calea evadării entuziasmului specific tinerilor.

Primul teatru independent a fost creat chiar în 1930: se numea „Teatro del Pueblo”, sau „Teatrul poporului”. Era condus de excelentul scriitor Leonidas Barletta, care și-a definit mai tirziu poziția artistică afirmând între altele:

„Teatrul este arta cea mai completă, cea mai directă în finalitatea sa, cea mai folositoare pentru societate și care, de aceea, comportă cele mai multe obligații și datorii din partea celor ce i se dedică. Plecând de la convingerea aceasta teatrul poporului socotește că actorii trebuie să fie niște creatori, oameni cu o purtare exemplară, tocmai din cauza răspunderii lor morale față de spectator. Ei trebuie să dispună de câștigul, să nu caute succesul ca atare și să evite să pozeze. Este evident că, dacă vrea să servească masele, teatrul trebuie să fie accesibil prin sinceritatea și prin prețurile scăzute ale locurilor”.

Mai departe, el reamintește că „dovedește o serioasă formare intelectuală să adopti mijloace proprii, oricât de modeste ar fi ele, mai

curind decît să cauți să transplantezi în mod îngîmfat un stil străin absolut incompatibil cu idiosincrasia noastră”. Și el își exprimă „dorința ca statul să înlesnească, în cadrul celei mai largi libertăți, înflorirea unei forme de cultură atât de fundamentale”.

Tinerete și spirit de sacrificiu

În decursul anilor au luat naștere zeci de alte teatre independente în țara noastră; acest lucru pare firesc: uităm că nu este lesne de realizat.

Cum se întâmplă aceasta? Un grup de tineri amatori de teatru se întilnesc, neavînd comun decît gustul pentru lucrurile artistice: încearcă prin a monta scena și a căuta piese. Tinerii aceștia nu doresc să devină profesioniști, nici să-și vadă numele figurînd în ziare, ei doresc să câștige. Sînt pur și simplu nuda unei vocații și doresc să cultive; se indignează în fața intereselor meschine ce duc arta la decadență și își propun să pună teatrul la îndemîna poporului. Întîlnesc multe piedici în cale, trebuie să consimtă la multe sacrificii, dar hotărîrea fermă de a-și ajunge scopul îi face să nu se lase descurajați. Majoritatea tinerilor ce se ocupă cu teatrul de amatori sînt funcționari sau muncitori. Unii sînt și studenți. În fiecare zi cînd ies de la birou, de la fabrică sau de la facultate, ei se duc la localul pe care l-au închiriat cu ajutorul colectelor sau din bănușii de buzunar strîns. Studiază piesa ce și-au ales-o sau muncesc la ridicarea scenei. Ei sînt în același timp și actori, și dulgheri, și electricieni, și decoratori etc. Foarte adesea vin rupți de oboseală de la munca lor de peste zi, dar găsesc întotdeauna forțe noi pentru a se da artei și poporului.

„La Mascara” („Masca”)

În Paseo Colon, la mică distanță de port, se deschid în fiecare seară porțile sălii „Colonial”, unde își are sediul teatrul independent „La Mascara”.

Ansamblul acesta se inspiră, după cum a scris directorul său, Ricardo Passano, în revista „Amauto”, din „poziția revoluționară a lui Romain Rolland: un teatru al poporului pentru popor. Pentru motivul acesta, el își alege piese cu teze ce se cuprind în linia educativă și a progresului... cu un stil clar și realist, pentru ca toată lumea să se poată bucura de ele și nu numai cîteva cercuri înguste de intelectuali”.

TEATRELE INDEPENDENTE DIN ARG

2

3

1. Trei tineri de la teatrul popular independent „Fray Mocho” în timpul unei repetiții cu piesa „Tupao Amaru” de Oswaldo Dragun

2. Scenă din „O scrisoare pierdută” de I. L. Caragiale interpretată de teatrul independent „La Mascara”. De la stînga la dreapta actorii Mirko Alvarez, Ana Barini, Walter Cadeyana și Felix Pons

3. Membrii unui teatru independent în timpul clădirii unei săli pentru spectacole și repetiții

Cu prilejul comemorării a 50 de ani de la moartea lui Anton Cehov, „La Mascara” i-a jucat piesa „Unchiul Vanea”. S-a mai jucat atunci și „El casamiento de Laucha” (Nunta Lauchei) de scriitorul argentinian Roberto J. Payro și „Așteaptă-mă” de scriitorul sovietic Konstantin Simonov. Printre piesele de mare succes pot fi menționate și acelea ale tînărului scriitor argentinian Augustin Cuzzani.

Una din ele, „Centrul înaintaș moare în zori”, este o satiră la adresa regimului social în care marele capital cumpără fotbalistii, așa cum cumpără forța de muncă a muncitorilor. Piesa constituie totodată și o apărare a micilor cluburi sportive. „Una livra de carne” este povestea unui om simplu de pe stradă, pe care mizeria îl silește să se înglodeze în datorii și pe care justiția îl condamnă să plătească cu o bucată din propria sa carne: fapt, bineînțeles, simbolic ce dovedește cit de nedreaptă este lumea în care trăim.

Alte teatre

Piesele ce sînt jucate pe scene arată năzuințele acestei tinere mișcări de teatru.

„Teatro Nuevo”, de pildă, a cărui direcție o au înșiși actorii — cei mai importanți fiind Pedro Asquini și Alejandro Boero —, a avut mult succes cu piesa „Vei moșteni în 20”, comedie dramatică a autorilor nord-americani J. Lawrence și R. Lee. Piesa este axată pe un eveniment petrecut în Statele Unite în 1925, și anume: persecutarea unui profesor acuzat că difuzează teoria evoluționistă a lui Darwin. „Teatro Nuevo” este, pe de altă parte, cel mai avansat din punct de vedere tehnic și unul din puținele teatre din Buenos Aires ce dispun de o scenă turnantă.

Nu se pot omite, de asemenea, trupele „Talia”, „Los Independientes”, a căror primă reprezentație a fost, în ciuda greutăților de punere în scenă, piesa „14 iulie” a lui Romain Rolland, „Florencio Sanchez”, care a prezentat „La zapatera prodigiosa” de Garcia Lorca, „I.F.T.”, care a prezentat „Mère Courage” a lui Bertolt Brecht, „Institute de Arte Moderno” și „Fray Mocho”. Toate acestea au săli modeste, pe care le țin cu prețul unor sacrificii incontestabile.

Turneul trupei „Fray Mocho”

În cadrul acestei opere titanice de a aduce poporului arta, cea mai mare experiență a teatrului independent a fost marele turneu al ansamblului „Fray Mocho” în inima țării.

Invingînd dificultățile economice și bazîndu-se pe solidaritatea populară, „Fray Mocho” s-a prezentat în fața muncitorilor, țaranilor, muncitorilor agricoli, micilor comercianți de la sate, meseriașilor, școlilor secundare și instituțiilor culturale.

A străbătut 2.105 km și a vizitat 14 localități. Teatrul independent se prezenta pentru prima dată în 11 dintre ele dînd 31 de reprezentații în 40 de zile (să ne închinăm în fața efortului ce îl reprezintă aceasta!) în fața unui public de 25.000 de spectatori, care au participat în mod activ la desfășurarea operei, trăind-o în mod intens, cuprinși de emoție, manifestîndu-și reacțiile cu voce tare și de multe ori aproape gata să treacă la acțiune. Din cele 31 de reprezentații, 10 au fost date gratuit, 10 au avut loc într-un teatru, 8 în aer liber, în piețe publice sau gări, 5 în cluburi populare, 8 în circuri, biblioteci, saloane etc.

„Fray Mocho” a organizat, în același timp, și 14 expoziții, 7 conferințe și 5 conferințe pe tema „Teatrul și tineretul”.

Un incendiu nu poate distruge o mișcare

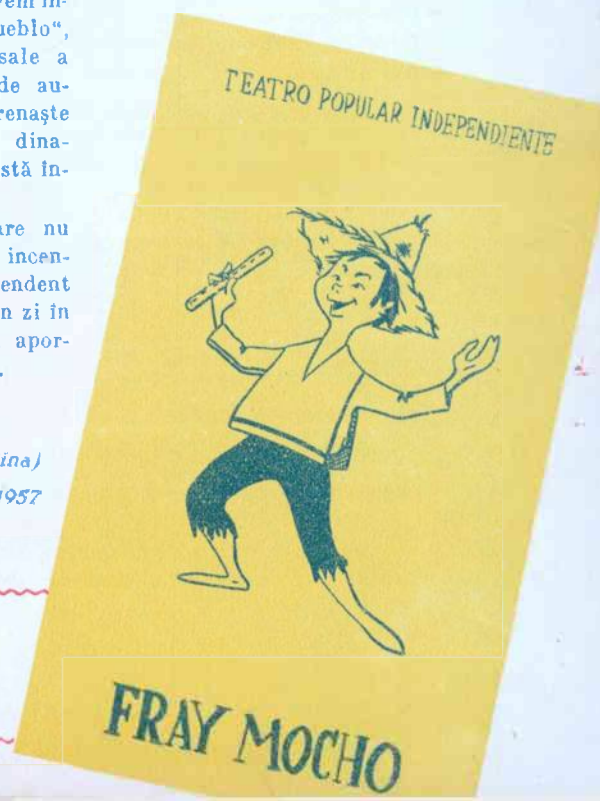
Tot ce am spus pînă acum demonstrează puterea acestei mișcări culturale.

Cu cîteva luni în urmă, un incendiu a distrus instalațiile celui mai vîrstnic dintre teatrele independente, „Teatro del Pueblo”, preschimbind toate dependențele și vestiarele în cenușă. A fost o zi de doliu pentru cultura națională. Dar tinerii nu se lasă ușor descurajați; atît de mare este entuziasmul ce-i însuflețește. Actualmente s-a organizat o colecție mare. Avem încredere că „Teatro del Pueblo”, care de la începuturile sale a prezentat operele a 40 de autori argentinieni, va renaște și mai puternic, și mai dinamic ca oricînd din această încercare.

Într-adevăr, o mișcare nu poate fi distrusă de un incendiu, și teatrul independent argentinian va deveni din zi în zi mai puternic datorită aportului tinerelor generații.

Buenos Aires (Argentina)
iunie 1957

de
JORGE CORREA

TINA

O mare mișcare
de tineret în
plin avînt

Tineretul Venezuelei în fața viitorului

Tineretul din Venezuela trăiește clipe de mare fierbere ce poartă în ele viitorul. Chiar cel mai puțin clarvăzător au fost treziți la realitate de diferitele evenimente ce au marcat ultimii ani. La ora actuală, realitatea din America Latină oferă o înfățișare tragică și tristă. Ea prezintă însă și un alt aspect destul de puternic, ce mână oamenii și lucrurile tot înainte... În rîndul întii se găsește tînăra generație.

Care este situația actuală a mișcării de tineret din Venezuela? Care sînt perspectivele acestei mișcări? Care este importanța colaborării ei cu celelalte organizații de tineret?

Ne propunem să răspundem aici pe scurt la aceste întrebări, care credem că-l vor interesa pe cititorii noștri.

Să știe că Venezuela este supusă încă din 1948, și mai ales din 1952, la un regim politic întunecat de dictatură militară. Știind aceasta, vă veți putea face o idee despre ambiția în care evoluează mișcarea de tineret.

Diferitele organizații ce există în Venezuela (politice, studențești, sociale, culturale, sportive etc.) au fost greu lovite. În ultimii opt ani au cunoscut tot felul de neajunsuri: represalii, persecuții violente sau sistematice, lupte fățișe sau ascunse, desființarea completă a mișcării de tineret, renașteri sporadice, apoi progrese lente, dar efective, ca acelea din perioada actuală.

Cele mai importante organizații politice ale tineretului sînt: „Juventud de Accion Democratica” (fost partid guvernamental, prezidat de ilustrul romancier Don Romulo Gallegos), „Juventud Comunista de Venezuela” și „Juventud Revolucionaria Copeyana” (cu tendințe social-creștine).

Organizațiile acestea sînt toate ilegale, afară de tineretul social-creștin, care ar fi oarecum recunoscut. E adevărat că una din organizații, J.C.V., a existat cîțiva ani pe planul politic. Actualmente s-ar putea spune că mișcarea politică de tineret (din opoziție și ilegală) înglobează din nou celelalte organizații, mai ales Tineretul din Acțiunea Democrată. În unele sectoare importante, ca acela al studenților, unitatea patriotică se realizează sub titlul de „Fronte Estudiantid de la Resistancia” (F.E.R.).

Munca largă în rîndurile maselor se face cu prilejul activităților sportive și culturale, ce atrag, firește, tineretul. Astfel, anii trecuți s-au caracterizat printr-o abundență de mici grupări culturale și sportive răspîndite prin toată țara. A impune acestor grupări „apolitice” în principiu formula unității regionale sau naționale ar însemna a atrage în mod inevitabil asupra lor urgia represiei guvernamentale.

Două linii

Cele două linii fundamentale pe care se axează mișcarea venezueliană sînt: *organizarea* în orice chip a tinerii generații și *unitatea* sub dublul aspect: politic și tineresc. Fără îndoială, străduințele acestea ale mișcării trebuie să se înconjoare de toate măsurile de precauție, ținînd seamă cu grijă de experiența trecutului, pentru a putea realiza marile obiective patriotice și tineresti: dobîndirea drepturilor politice și economice adevărate, a independenței economice și satisfacerea revendicărilor (în ceea ce privește situația tineretului, asigurarea viitorului etc.).

Lungă ar fi lista cu enumerarea revendicărilor tineretului din diferitele sectoare ale vieții sale: cele ale muncitorilor și funcționarilor, ale țăranilor și muncitorilor agricoli, ale studenților și elevilor, ale fetelor, copiilor etc... Să luăm, de pildă, revendicările tinerilor muncitori:

— Salariu minim vital și mobil după variațiile costului vieții; la muncă egală, salariu egal, fără deosebire de sex și de vîrstă; ajutor de șomaj, zi de lucru de maximum 6 ore sau săptămîină de 36 de ore pentru tinerii între 14 și 16 ani;

— concedii anuale plătite de 28 de zile pentru tinerii sub 21 de ani;

— ucenicie și calificare profesională obligatorie pentru tinerii între 14 și 18 ani; obligația pentru toate întreprinderile cu peste 1.000 de salariați să aibă propria lor școală de ucenici, care să funcționeze în timpul orarului normal de muncă, cu plata salariului zilnic integral;

Pentru prima dată...

Cam 500.000 de femei egiptene de la orașe și de la sate s-au înscris pe listele electorale la viitoarele alegeri generale pentru prima Adunare Națională. Numărul total de alegători, bărbați și femei, se ridică la 5.817.000; ei se vor prezenta în fața urnelor înainte de 15 iulie.

Până în prezent și-au depus candidatura 18 femei. Două din ele sînt foarte cunoscute. Prima este musulmană. Este avocata Attiatel — Shafi, licențiată a Facultății de Drept de la Universitatea din Cairo în 1946. Numele ei figurează pe lista de avocați autorizați să-și exercite funcțiunile pe lângă Curtea de casafie, Curtea supremă egipteană. Cea de-a doua este de religie coptă. Ea este doamna Matilda Greis, care

a studiat la Colegiul American de Fete.

Pentru prima dată în istoria Egiptului, femeile participă la alegerile generale. Noua constituție, promulgată de președintele Nasser în numele poporului egiptean, le asigură acest drept.

Și totuși ulamii, profesorii de religie de la Universitatea Al Akbar, se opun din toate puterile acestei participări.

Ei spun că femeia a fost creată numai pentru a sta acasă. Principala ei datorie este să fie o tovarășă și o mamă bună, căci așa scrie în Coran, biblia sfîntă a Islamului — religia oficială a Egiptului după noua constituție. Tolstoi, marele fi-

lozof rus, a spus că bărbatul este făcut pentru cîmp, iar femeia pentru casă. Oricum, este un mare pas înainte spre noua eră a viitorului.

Cairo — iunie 1957

GHANOUR
Al-Ahram S.A.E.

— construire de terenuri de sport și instalații culturale pe socoteala întreprinderilor, unde tinerii să poată practica sporturile și să-și satisfacă cerințele culturale și artistice;

— crearea unor comisii de tineri în sindicate, cu scopul de a sfătui organizația sindicală asupra problemelor proprii tineretului și de a promova activitatea și participarea tineretului la viața sindicală; dreptul pentru toți tinerii de a alege și de a fi aleși în funcții sindicale, fără deosebire de vîrstă sau de sex.

★

Pe baza aceasta se desfășoară luptele tineretului în cadrul mișcării de tineret din Venezuela. Marele obiectiv al acestei mișcări este organizarea și unitatea maselor de tineret în legătură strînsă cu organizațiile politice de tineret. Mișcarea este stimulată de lupta pentru libertățile democratice și pentru o patrie cu adevărat independentă.

Este evident că mișcarea tineretului se lovește de dificultăți uriașe. Trei factori importanți ne fac totuși să privim viitorul cu optimism: situația obiectivă (economică și socială) prezentînd contradicții puternice; anumite condiții politice imediate favorabile; tradiția de combativitate a tineretului.

Tară bogată

În America Latină, Venezuela este prin excelență țara marilor bogății naturale și totodată țara marilor investiții americane. Ea mai este și astăzi „Eldorado”-ul Ame-

ricii. Dar să nu vă închipuiți cumva că bogățiile acestea sînt puse în slujba binelui național, dimpotrivă! Astfel, Venezuela este țara marilor contraste: față de luxul nerușinat al unei mici minorități se poate constata situația materială cu adevărat intolerabilă a marilor mase muncitoare, într-o țară unde costul vieții este cel mai ridicat din lume.

Progresele făcute de conștiința națională și de ideea unității în cursul lunilor din preajma „alegerilor” au fost considerabile în toată țara. Obiectivul este să se pună capăt regimului actual și să se deschidă pe cale pașnică o breșă spre viața democratică, lucru asupra căruia toată colectivitatea venezuelienilor este de acord. Mișcarea de tineret dă mereu asemenea exemple minunate ale unei atitudini conștiente, precum și ale unității și combativității.

Pe de altă parte, tradițiile istorice ale tineretului nostru în lupta patriotică și civică ce datează încă de la independență suferă o reînnoire profundă și stau alături de idealul tinerilor de a-și păstra rolul istoric imens ce-i așteaptă în soluționarea crizei actuale a țării, precum și în îmbunătățirea propriei lor situații culturale, sportive, sociale și politice.

Formarea unei conștiințe patriotice și promovarea diferitelor organizații au astfel o mare importanță. Tineretul venezuelian a pășit pe această cale. Nu mai este vorba acum de organizații politice de tineret izolate, ci de o unitate cu masele de tineri din sindicate și uniuni, din diferitele organizații și grupări culturale,

artistice și sociale, din asociațiile sportive de tineret.

Unitate și prietenie

În același timp se resimte necesitatea unor legături cu ceilalți tineri, atît din America Latină cît și din lumea întregă. Ferecat într-o izolare ce ține de aproape 10 ani, tineretul venezuelian, începînd de la țaran și pînă la intelectual, își face un merit din a crea legături de colaborare și de prietenie cu tineretul altor țări în toate domeniile de activitate. El arde de dorința de a cunoaște cultura, tradițiile, experiențele și luptele tovarășilor săi din America Latină și din lume. El resimte din ce în ce mai mult marea importanță a colaborării și, mai ales, a ajutorului pe care i l-ar putea acorda acum mișcarea mondială a tineretului.

Care este în țara noastră tînarul care, indiferent de convingerile sale ideologice și politice, să nu apere în mod activ necesitatea prieteniei și legăturilor cu tineretul din alte țări? Care ar fi organizația care în condițiile acestea s-ar opune colaborării cu celelalte organizații de tineret?

Avem certitudinea fermă că tineretul venezuelian se găsește alături de tot tineretul din America Latină — și încă în primele rînduri — în acțiunea pentru colaborarea cu tinerii din alte țări și mai ales cu cei din America Latină. În ceasurile grele pe care omenirea le străbate actualmente, tineretul înțelege bine importanța și semnificația atît a unității cît și a prieteniei.

M. ALVARADO

U
N
M
A
R
E
C
I
N
E
M
A
S
T
R
O
M
I
N

ION POPESCU-GOPO

mid, tînărul li s-a adresat cu rugămintea de a-l ajuta să facă un film de desene animate. Nu e greu de închipuit cît de uimiți au fost lucrătorii de curajul tînărului, care dorea, nici mai mult, nici mai puțin, să realizeze un film în maniera lui Walt Disney. Totuși el a insistat și pînă la urmă i-a convins. Au lucrat toată noaptea filmînd desenele aduse de tînăr în mapa sa. Și cînd lumina roșatică a zorilor s-a ridicat deasupra Bucureștiului, pe patru metri de peliculă „Zmeul zmeilor“ mergea la o fîntînă ca să ia apă vie. Erau privii patru metri de film artistic cu desene animate realizat în România. Autorul lor avea 16 ani și se numea Ion Popescu.

4. Dar să urmărim soarta poziției planetei-nas. Pe suprafața ei s-a născut viața, iar la început erau stăpîne dobitoacele...

Nimeni nu a dat însă acestui fapt nici un fel de atenție. Cînd n-a arătat el cei cîțiva metri de film! Peste tot priviri îndoielnice, batjocoritoare sau, în cel mai bun caz, promisiuni. Cine putea

ști că nu vor trece nici douăzeci de ani, și autorul acestui mic film va fi distins cu cel mai mare premiu care se acordă cineaștilor pe plan mondial?

... Au trecut ani. Sfî-

Acum două decenii, România nu avea cinematografie. Cu toate acestea, în București existau tot felul de „case cinematografice“, care se ocupau în special cu importul peliculelor străine, cu reclamele pentru cinematografe și cu alte afaceri tenebroase, care de multe ori nu aveau contingență nici cu arta în general, nici cu cinematografia în special. Unul

dintre aceste obscure „studouri“ cinematografice se intitula cu emfază: „Ciro“ — adică... „Cinematografia română“. Aici, fără știrea oamenilor de afaceri proprietari ai studioului, a fost turnat primul film de desene

animate realizat în România.

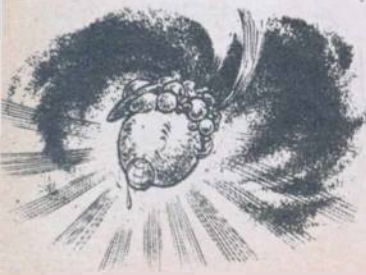

1. Intîi a fost soarele, în urmă cu multe miliarde de ani. Planetele îi împodobeau capul, iar cometele, cu cozile lor argintii, păreau niște ace minunate în bucelele-i bălaie. S-a întîmplat ca planeta ce-i servea drept nas să fie cea mai umedă...

2. Cum se petrece întotdeauna cînd ai guturai, soarele a strîns ochii și a început să strănute...

3. Cînd și-a revenit, era prea tîrziu: planetele alergau fiecare pe orbita ei, așa cum le-au aflat mai tîrziu astronomii...

Sînt 19 ani de atunci... Într-o după-amiază, un băiețandru purtînd o mapă groasă sub braț a intrat în laboratorul studioului „Ciro“. Lucrătorii tocmai se pregăteau de plecare. Ti-

tuit de tatăl său, pictorul Constantin Popescu, care i-a pus pentru prima oară creionul în mână, tînărul Ion Popescu s-a înscris la Institutul de arte plastice, în clasa celebrului sculptor C. Medrea. Totuși îl atrăgea desenul. Și cum nu reușise în cinema, a început să se ocupe de caricatură.

Mulți dintre noi își mai aduc aminte — sînt numai zece ani de atunci — de caricaturile semnate Gopo ce apăreau în ziare. Dese-

5. Într-o banală zi de toamnă istorică, un brontozaur s-a luat întrecere cu un fluture...

nele sale aveau o notă particulară, erau pline de umor și de mișcare, ceea ce făcea pe mulți să se întrebe: de ce autorul lor nu se apucă să facă un film de desene animate? Dar cine putea ști că acesta era de fapt marele vis al lui Gopo.

Și iată că visul s-a realizat. În 1950, lui Ion Popescu-Gopo i s-a încredințat sarcina de a crea și organiza studioul de desene animate. În jurul lui a strîns cîtiva entuziaști ai acestui gen — pe tatăl său, pe caricaturistul Matty Aslan, pe pictorul Pascal Rădulescu —, și munca a început. Ei erau în același timp și scenariști, și regizori, și desenatori, și

tehnicieni. După un an, pe ecrane a apărut primul lor film: „Rățoiul neascultător“.

În 7 ani, cît au trecut de atunci, studioul a realizat 35 de producții, dintre care 9 sînt semnate de Gopo. Aceste filme i-au adus în 1952 titlul de laureat

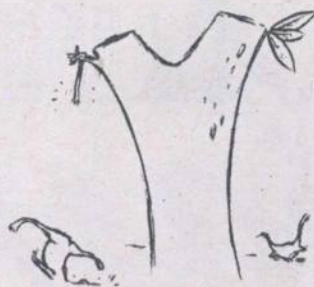
6. Din această joacă, pămîntul a prins să se zguduie cu atîta putere, încît o maimușă ce-și vedea liniștită de treburi într-un palmier s-a pomenit aterizînd forțat, ba prăpădindu-și, în cădere, și bunătate de coadă!...

al Premiului de stat. Gopo a încercat — cu succes — să facă și filme artistice cu personaje. Filmul său „Fetița mincinoasă“ a fost mult apreciat de cinefilii din țară și din străinătate, fiind chiar premiat la festivalurile de la Edimbourg și Damasc.

Dar cea mai interesantă realizare a lui Ion Popescu-Gopo este recentul său film de desene animate „Scurtă istorie“, care în opt minute rezumă o istorie de opt miliarde de ani. Într-un timp record (doar în patru luni), acest film a fost prezentat la Festivalul internațional de la Cannes, unde i s-a decernat cel mai înalt premiu „Palme d'or“ (Premiul de aur) pentru cel mai bun film de scurt metraj realizat în 1957 în lumea întreagă.

S-a scris mult despre filmul acesta și în țară, și în străinătate. N-o să mai re-

...și aceasta a fost „Scurta istorie“ pe scurt

7. După ce s-a mai dezmeticit, maimușica a izbutit să se ridice în două picioare, s-a pipăit și și-a dat seama că are capul puțin turtit, a sărit o floare, a miroșit-o și, pe dată simțindu-se inspirată, a emis niște strigăte curioase, strunii pentru viețuitoarele vremii...

petăm aprecierile elogi-oase care s-au făcut pe marginea lui. Toți cei care l-au văzut n-au avut decît cuvinte de laudă pentru originalitatea, umorul, concepția, realizarea și chiar sunetul filmului.

... Am stat îndelung de vorbă cu Gopo la cîteva zile după ce telegraful i-a adus 'mbucurătoarea veste de la Cannes. După ce mi-a povestit drumul parcurs de el de la „Zmeul zmeilor“ și pînă la „Scurtă istorie“, i-am adresat cunoscuta întrebare cu care, de obicei, reporterul își încheie convorbirea cu un om al artei:

— Ce planuri de viitor aveți?

— Mai tînti, mi-a răspuns Gopo zîmbind, vreau să termin un film la care lucrez acum. Este o poveste de dragoste inspirată din legenda Galateei. Îl desenez direct pe hîrtie, fără celuloid și fără deformații. După aceea scriu scenariul și voi regiza „Noaptea basmelor“, un fel de potpuriu

8. De atunci maimușica nu și-a mai cunoscut familia, și-a zis om și a lăsat în grija altora să-și chinuie mîntea pentru a-i stabili arborele genealogic. Cu floarea în mîna, omul pornește să cuture pămîntul, să-l ia în stăpînire...

al basmelor din lumea întreagă, unde vor apărea oameni adevărați alături de păpuși și desene animate. Apoi...

— Apoi?

— Mă voi întoarce la sculptură.

— Renunțați la cinematograful?

— Deloc. Vreau să încerc să realizez un film cu statui animate. Nu e vorba de păpuși, ci de statui care se mișcă. Vor fi filmate imagine cu imagine. Vrei să vezi o primă probă?

În mica sală de proiecție a studioului am văzut 80 m de film pe care o bucată de lut crește, crește, prinde forma unor picioare, a unui corp, brațe, umeri, cap — o femeie în genunchi. Deocamdată atît. Cine știe, poate că într-o zi, pe ecran, femeia — ca în legenda aceluia sculptor grec — se va ridica, se va mișca, va începe să meargă.

Va fi oare Gopo un nou Pigmalion?

DAN LĂZĂRESCU

INDIA

Basmelor

Străvechea cultură a Indiei

Jncă din cele mai vechi timpuri, oamenii Occidentului căutau să cunoască „India basmelor”. În decursul istoriei s-au emis cele mai diverse ipoteze. Grecii susțineau că este o țară foarte bogată, a cărei comori sînt adunate de niște furnici năzdrăvane — săpători de aur — de mărimea clinilor. Pământurile sale sînt populate de monștri nemaivăzuți și de niște genii mistice, înzestrate cu puteri suprenormale.

Misionarii medievali au văzut în religia Indiei imaginea poeziei și drăcească a creștinismului și au privit această țară ca patria idolatriei.

În epoca Renașterii, Occidentul a făcut cunoștință cu cîteva opere literare ale Indiei. Pe baza acestora, și-a imaginat o țară unde, în umbra virfurilor de munte ce se ridică pînă la cer, înconjurată cu lacuri strălucitoare, împodobite cu lotus, trăiesc femei de o frumusețe rară, cu suflete nobile, pline de abnegație și sfinți cu o tărie sufletească deosebită.

Omul de la sfîrșitul secolului al XIX-lea credea că este țara haiaderelor cu corp de șarpe, care dansează în ritmul muzicii focose și line totodată; țara rajahilor putred de bogați și brutali, cu priviri de vrăjitor; acolo aerul trebuie să fie înmiresmat de florile minunate și de parfumul femeilor frumoase care trăiesc în palatele de marmură. Colonialiștii secolului al XX-lea, înarmați cu teoria „raei albe superioare”, au privit India ca țara oamenilor de culoare, care trebuie „civilizată”, iar cultura sa (dacă aceasta a constituit vreodată o preocupare pentru colonialiști) ca adunătură a superstițiilor primitive sau a ciudățeniilor.

Cum a fost în realitate această cultură

Cu trei mii de ani î.e.n., paralel cu înflorirea vechilor civilizații din Orientul Apropiat (Egiptul, Mesopotamia), în nord-vestul Indiei, pe malul fluviului Indus, s-a ridicat de asemenea o civilizație înaintată. Se construiau orașe cu străzi aliniate, canalizate, cu case din cărămizi arse. S-au aflat printre ele și băi publice, și clădiri pentru magazine. Fațada clădirilor nu era ornamentată, cu toate că în perioada aceea sculptura cunoștea o adevărată înflorire. Practic agricultura irigată și făceau un comerț în plină dezvoltare. Această din urmă știre este afirmată de descoperirea în Mesopotamia a unor obiecte provenite din Valea Nilului. Printre obiectele găsite s-au aflat și numeroase ștampile care reprezintă figuri încrustate artistic, probabil cu semnificații religioase. Ștampilele purtau și inscripții care n-au putut fi descifrate pînă în prezent, deoarece nu se cunoaște poporul creator al acestei culturi misterioase și nici limba sa.

Pe la mijlocul celui de-al 2-lea mileniu, invadatorii indo-arieni au nimerit cultura din Valea Indusului. Indo-arieni aparțineau familiei popoarelor indo-europene. În aceste vremuri, ei duceau o viață nomadă, trăind mai mult călare; erau organizați în triburi patriarhale. Dispuneau de care de luptă și de arme de fier. Concepțiile lor erau simple. Se închinau zeităților pe care le credeau ascunse în spatele forțelor naturii: credeau în zeul apelor, al soarelui, al focului și al furtunii. Indra, zeul zeilor (și totodată zeu al ploii) a fost un comandant de oști pe cît de viteaz pe atît de mîncăcios, vesnic însetat, generos — ca oricare luptător ideal al indo-arienilor. În acele vremuri încă nu se născuse credința în nirvana. În acele vremuri încă nu existau învățătură despre „renaștere”

și sistemele filozofice complicate. Ei implorau zeii pentru dobîndirea fericirii pămîntești, pentru înmulțirea fiilor și a animalelor lor și pentru o viață lungă.

Indo-arieni au acaparat treptat partea nordică a peninsulei. Sub influența dezvoltării sociale, a noilor împrejurări și a culturii popoarelor băștinașe, modul lor de viață, religia și arta lor se schimbă mult. Concepțiile lor devin mai complicate. Se nasc zei noi. Se măresc sacrificiile, iar prin aceasta crește și autoritatea preoților. În nașterea religia numită brahmanism (mai tirziu industană). Esența acestei religii constă în recunoașterea sacrificiului, a sfințelor învățături scrise și a rolului deosebit al brahmanilor (preoților).

În această vreme se poate situa și apariția sistemului de castă caracteristic indian — această specifică formă de împărțire socială. Indienii se ghidau în aceasta după „varna”. „culoare”. Aceasta arată clar însăși originea sistemului: de fapt a fost înființat pentru accentuarea deosebirii dintre cuceritori și subjugați. De primele două caste, cele privilegiate, aparțineau preoții și luptătorii (csatrijii), de a treia — negustorii, cu condiții de trai nu prea favorabile, iar de a patra — sclavii (sudrii), cei mai disprețuiți și aproape complet lipsiți de drepturi. La început, grupa celor din urmă provenea în majoritate din băștinașii subjugați.

În vremurile noi, mai apropiate, sistemul de castă a devenit mult mai complicat, deoarece nenumărate caste au luat ființă după profesii și locul de băștină (de exemplu țesătorul de brocart din Benares aparținea cu totul altei caste decît țesătorul de mătase din Bombay). Citeodată casta îmbracă chiar și înfățișarea unei organizații revendicative cu caracter economic, dar esența castelor rămîne exprimată prin „varna”. De „varna” în care s-a născut fiecare va aparține cît trăiesc atît el cît și copiii lui. La început se permitea căsătoria în cadrul primelor trei „varne”, dar deja în jurul secolului IV—V cu greu se mai putea căsători însuși regele cu fata unui brahman, pentru că el aparținea de „varna” csatrijilor.

În vremea dominației castelor clericale a luat ființă o limbă artificială — „sacrală”. Din jargonul mai înainte utilizat de indo-arieni s-a creat limba sanscrită (sanscritam — limbă creată artificial), care timp îndelungat a fost limba religiei, a științei și a literaturii. Limba sanscrită este complicată, studiul ei necesită ani îndelungați; ca urmare, vechea literatură indiană a devenit privilegiul unei mici categorii de cunosători ai limbii sanscrite.

Acest lucru, pe care îl aflăm astăzi din dramele clasice indiene, ne sună în ureche în chip amuzant. De regulă generală, interpreții aceleiași drame vorbeau limbi diferite. Zeii și preoții, regii, luptătorii și alte persoane suspuse vorbeau limba sanscrită, iar sclavii și femeile (chiar și zeitele), cu excepția damelor culte, a maicilor budhiste și a Sarasvatitei — zeita poeziilor și a științelor —, toți vorbeau limba poporului.

Limba prăcrită (obisnuită) provenea de asemenea din jargonul sus-amintit; ea a luat naștere în jurul primului mileniu î.e.n. și a devenit baza limbilor indiene de mai tirziu. Numeroasele limbi moderne indo-ariene provenite din aceasta, sînt vorbite astăzi de aproape 300.000.000 de oameni. Aceste limbi sînt atît de îndrudite între ele ca și limbile franceză, italiană, spaniolă etc. Localnicii supraviețuitori vorbesc limba dravida-munda și tibeto-burma, aparținînd familiei de limbi austro-asiriană.

În limba sanscrită ne-au rămas creații literare remarcabile care datează din epocile de mare înflorire culturală.

Din studierea celei mai vechi limbi, așa-numita sanscrită a Vedelor, facem cunoștință cu primele scrieri ale indienilor: Vedele. Ele conțin innuri, formule care se rosteau în timpul sacrificiilor, cuvinte magice, idei teologice. Din perioada clasică sanscrită datează marile epopee „Mahabharata” și „Ramaiana”, literatura basmelor și dramelor.

Inscripțiile budhiste, în mare parte, au supraviețuit în așa-numita limbă pali. Scrișul începe să fie răspîndit în secolul al III-lea î.e.n., dar el apăruse deja în secolul al VIII-lea î.e.n.

Din scrisul brahmanilor care este de origine semi, s-a născut, și în epoca clasicismului s-a răspîndit, scrisul nagan (orășenesc), alcătuit din silabe care se aștern de la stînga spre dreapta.

În jurul secolului al VI-lea î.e.n., puterea la care ajunsese

de M. TOTH EDIT
colaborator științific al Muzeului de
artă a Asiei Orientale „Hopp Ferenc”
din Budapesta

Statuia lui Buddha din Gandhara. Lucrată în secolele IV-V

prima „varna“ a provocat nemulțumirea luptătorilor. La un moment dat, nemulțumirea s-a manifestat prin mișcări religioase. Dintre diferitele curente religioase, cea mai mare influență a exercitat-o budhismul și djanismul. Creatorii ambelor religii, Gautama Budha și Vardhamana Mahavira, proveneau din casta „csatria“.

Luptătorii n-au mai vrut să țină seamă de deosebirile dintre caste, au nesocotit restricțiile, n-au recunoscut primordialitatea brahmanilor și de multe ori i-au atacat pentru concepțiile lor sofistice, pentru speculațiile lor.

La creșterea popularității luptătorilor a contribuit în mare măsură faptul că ei au răspândit învățăturile religioase în limba vorbită de popor.

În timpul acesta, brahmanismul elaborase complet învățătura despre lumea de apoi și răspunderea pe care o poartă oamenii pentru faptele săvârșite în viața pămîntească. După această învățătură, „de foarte multe ori am trăit pe pămînt și de multe ori vom mai trăi“, „orice faptă va fi pedepsită sau răsplătită“, „cum vei semăna în viața de acum, așa vei culege în cea de apoi“. Această învățătură are un rol important atât în religia budhistă, brahmană cît și în cea hindustană, de mai târziu. Învățătura djanismului n-a depășit niciodată granițele Indiei, dar și-a făcut nenumărați adepți pînă în zilele noastre. Budhismul s-a răspândit în întreaga Asie centrală și de est, în schimb, religia hindustană, din cauza împotriviților pe care le-a întîlnit, a fost complet înlăturată încă din secolul al X-lea.

În cultura Indiei există multe trăsături surprinzătoare pentru noi.

În schimb, istoria sa cunoaște multe laturi comune cu ale Europei!

Migrațiunile mai însemnate ale popoarelor care au influențat hotărîtor viața Occidentului au zguduit și India. Cînd orașele comerciale grecești au plătit tribut persilor, în secolul al VI-lea î.e.n., Darius a ocupat și India. Pe timpul războaielor persane, soldații indieni au fost tirîți și ei împotriva grecilor.

Atunci cînd hunii lui Attila din Apus au subjugat partea de est și de vest a imperiului roman, hunii albi, sau estaliții, băteau la porțile imperiului indian al lui Gupta.

În 711, prin victoria de la Xeres, arabii au cucerit Spania și tot ei, în 712, au ocupat Sindul, din India. Uneori evenimentele n-au coincis în timp.

Invazia popoarelor migratoare în India s-a produs cu 150 de ani mai târziu ca în Europa. Anul 1526 este tot atât de decisiv în istoria Indiei ca și în cea a Ungariei. În bătălia de la Panipat, la această dată a învins mahomedanul Baber Bin Oman, de origine mongolă, care, prin acea victorie, a creat bazele uriașului imperiu mongol, care, în fond, există pînă în 1707.

Diferitele popoare și cultura lor au influențat arta Indiei. Stilul statuetelor rămase de pe vremea culturii din Valea Indusului nu este uniform, dar majoritatea lor poartă caracteristicile stilului artei din Orientul Apropiat. Lucrările de artă ale indorienilor create din lemn sau din os au pierit în cursul secolelor; numai din unele scrieri literare putem avea oarecare imagine asupra lor. Singurul obiect de artă aparținînd acestor vremuri este o placă de aur găsită într-un cimitir reprezentînd în basorelief un nud de femeie.

Sub influența legăturilor cu grecii și persii s-a trecut de la prelucrarea lemnului și oaselor la prelucrarea pietrei. Frontispiciul celor mai vechi temple construite în peșteră și statuetele acestei vremi poartă încă caracteristicile lucrului în lemn.

Deși această artă a stat din timpuri mai vechi în slujba budhismului, totuși persoana lui Budha nu este prezentată ca atare și apare doar sub înfățișarea diferitelor simboluri (un smochin, o roată, un tron părăsit, o cupă). În schimb, în operele budhiste întîlnim adesea zei induși, zâne, șerpi-demoni. După campania lui Alexandru cel Mare în India (326 e.n.), au rămas în Bactria mici voievozede grecești. Cu timpul, aceste voievozede sînt ocupate de triburi Scitha, dar acestea preiau cultura greacă, adoptă nume grecești și trec la budhism. Voievozii creează mari centre artistice în Gandhara, regiune învecinată cu India. Arta din Gandhara are caracteristici elene și budhiste. Aci, după exem-

Statui din ceramică din Sirunatpur, construite în secolele XVI-XVI

plul cultului lui Apollo, apar opere de artă reprezentînd chipul lui Budha. În secolele II—III, arta Gandharei ajunge în perioada de înflorire, se răspîndește în întreaga Asie centrală și exercită o mare influență asupra artei din Asia de est. În India, însă, ea intră în impas și la începutul secolului al V-lea dispăre cu totul.

O dată cu arta din Gandhara, înflorște și arta din Mathura (astăzi Muttra). Iar la sud, arta din Amaravati, care croiește drum unei arte specific indiene. Pictura murală din Adjanta și Sighirija, sculptura din Elefanta și Ellura sînt minunate creații artistice în templele Evului Mediu.

În Evul Mediu devine generală folosirea templelor construite din piatră, față de sălile săpate anterior în peșteri. Nu sînt o raritate construcțiile cioplite dintr-o singură piatră. La nord s-au format tipuri de temple așa-numite Sighara, iar la sud cele cu

bolte în treptesau cu bolte frunte, Dravida. Frontispiciile templelor erau ornamentate cu o bogăție de statui și alte diferite sculpturi. Nu se poate trece fără vîmire pe lîngă realizările excepționale ale cioplitorilor în piatră indieni, care dispuneau doar de unelte primitive și ușoare schele de bambus.

Cucerirea mahomedană a adus însemnate schimbări și în artă. Religia a interzis crearea de chipuri cioplite. Acum materialul de construcție capătă un rol mai mare. Se folosește frecvent marmura albă incrustată în piatră nisipoasă roșie sau pietre colorate, semiscumpe (pietra-dura). Așa este construit și Tadj Mahal, una din cele șapte minuni ale lumii.

Acest mormînt, din marmură albă, a fost ridicat de către marele mogul Sah Dgehan (1628-1658), în amintirea soției iubite. Se dezvoltă și pictura, dar devine laică. Suveranii mogoli păstrează în albume portretele oamenilor de la curte, cu scopul de a-și reaminti figura lor în caz de nevoie. Asemenea albume s-au mai făcut și cu animale, și cu plante rare. Sculptura mogolă s-a rezumat la publicul de la curte.

Mult mai strîns legături au avut eu poporul și cu vechea pictură indiană pictorii școlilor radjput. Ei au dat expresie unor basme ale poporului sau unor întîmplări din popor. Ca formă, în anumită măsură, s-au asemănat cu miniaturile mogole, dar coloritul acestora a fost mai plin, mai viu.

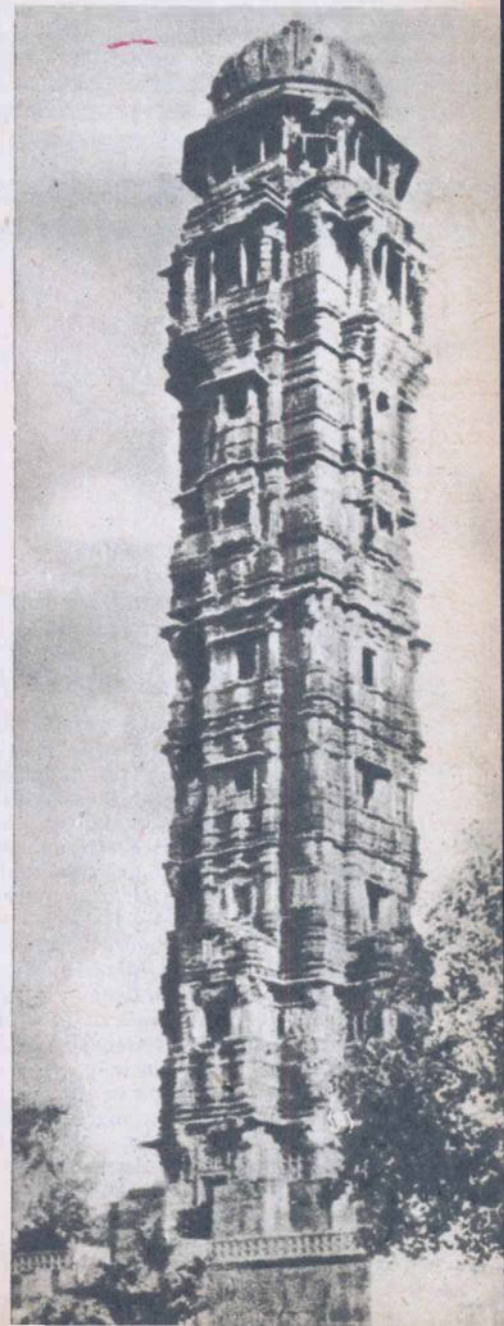
La sfîrșitul secolului al XVIII-lea, pictura mogolă și radjpută decade în mod treptat.

Această formă de artă nu mai corespunde conținutului nou. Această perioadă este perioada colonizărilor, cu care se deschide un nou mare capitol din istoria Indiei.

Statua lui Kali (secolul al XIX-lea)

Turnul Victoriei din Cltorgarh

Biserica Trinita dei Monti, văzută din Piața Spaniei. Pe prim-plan celebra scară spaniolă

ROMA

Incepe să se pregătească

Abia s-au potolit emoțiile dezlănțuite de Olimpiada de la Melbourne, și Roma a și început pregătirile pentru cea de-a XVII-a Olimpiadă din 1960.

Ziarul italian „La gazetta dello sport” socotește că Jocurile de la Helsinki au fost o olimpiadă exemplară datorită bunei lor organizări. Avantajul principal la Helsinki provenea din faptul că populația acestui oraș nu este atât de numeroasă și că astfel nu se strângea prea multă lume în locurile rezervate pentru antrenament.

Comitetul olimpic italian și-a trimis observatorii la Melbourne. Șeful lor, Mario Saini, și-a expus părerile în mai multe ziare sportive italiene. După Saini, la Melbourne a fost lipsă de locuri de antrenament. La Roma ar trebui să fie mai multe, fie chiar numai din motivul că este de așteptat ca participarea să fie mai mare.

„Nenorocirea cea mare la noi — a spus Saini — provine din faptul că publicul nostru nu este așa de disciplinat ca cel din Australia. Acolo toată lumea își ocupă locul său, și nimeni nu se îngrămădește pe locurile de acces. Pe stadioane nu se văd agenți. La noi situația este diferită.”

Sportivii și antrenorii lor vor fi, fără îndoială, mulțumiți. Dar cei ce nu sînt sportivi vor fi oare mai puțin mulțumiți? De pe acum vă putem vorbi despre a XVII-a Olimpiadă de la Roma. Căci este un lucru stabilit. Nici nu s-a stins încă răsunetul profund trezit de Melbourne se iată că, în clipa cînd citiți aceste rînduri, pe alte piste, în alte piscine, campionii s-au lansat spre alte recorduri și spre prietenia născută din aportul comun, din înfrînirea loială, din bucuria de a-și strînge mîna pe deasupra oricărei diferențieri dintre un sportiv sau altul, indiferent de țara din care vine. De la Melbourne și pînă la cea de-a III-a Ediție a Jocurilor sportive prietenești internaționale n-a fost decît un pas. Valoarea lor sportivă este incontestabilă. Recordurile doborîte la Jocurile precedente sînt măr-turia vie și îmbucurătoare a acestui fapt. Iar Jocurile de la Moscova, fără să analizăm prea mult, sînt într-adevăr o etapă serioasă după Melbourne, o minunată trambulină spre Roma, ștafeta fiind preluată de Jocurile universitare ce vor avea loc în 1959.

Am vrut să subliniem această frumoasă înlănțuire, această continuitate a efortului și a înțelegerii. De aceea nu este niciodată prea tîrziu să vorbim de lucruri înălțătoare și pozitive, despre spiritul sportiv atât de înălțător ce contribuie — după cum ne-a scris în mod special anul trecut, în noiembrie, domnul Brundage, președintele C.I.O. (Comitetul internațional olimpic), — să avem o „lume pașnică și unită”. Și spiritul acesta va prezida fără nici o îndoială și hotărîrile luate de C.I.O. în ședința ce va avea loc în septembrie în capitala Bulgariei.

MELBOURNE
MOSCOVA
ROMA

O linie dreaptă

„Roma nu este încă pregătită pentru Jocurile olimpice din 1960” a declarat domnul Giulio Onesti, președintele Comitetului olimpic italian. Dar organizatorii jocurilor consideră că instalațiile sportive nu pot fi construite în grabă, în ultima clipă înaintea începerii manifestărilor sportive. Totul trebuie să fie pregătit cu mult înainte de desfășurarea jocurilor.

Capitala Italiei posedă un stadion mare; totuși, pînă în 1960, se mai prevede construirea unui alt stadion cu o capacitate de 100.000 de locuri. Pe de altă parte, vechiul „Stadio-Torino” este în plină renovare. Astfel, peste 18—20 de luni va exista de fapt un nou stadion cu 50.000 de locuri. Acesta din urmă, care nu va avea pistă, va fi rezervat jucătorilor de fotbal și de hochei. El va mai avea și o piscină de antre-

nament, cu o lungime de 25 m. Bazinul cel mare va fi gata în martie 1959.

Multe din locurile hotărîte pentru competiții sînt monumente istorice. Aceasta va spori și mai mult interesul pentru vechiul Coliseu roman, unde vor încăpea 15.000 de spectatori. Amfiteatrul va fi luminat cu făclii, ca în antichitate. Atleții se vor lua la întrecere într-o clădire așezată în partea orașului, unde se țineau termele împăratului roman Dioclețian. Boxerii și scrimorii vor dispune de o sală mare în interiorul orașului, pe locul stabilit la un moment dat pentru expoziția universală din 1940, care nu a avut loc din cauza războiului. Aici va fi cel de-al doilea centru al Jocurilor olimpice, cuprinzînd un velodrom și diferite alte instalații sportive. Construirea velodromului va începe în luna august și se va termina cu 18 luni înainte de deschiderea Olimpiadei.

Se proiectează ca Marathonul să fie alergat noaptea prin orașul luminat.

Toate instalațiile sportive trebuie să fie încercate în 1959. Jocurile mondiale studentești vor fi într-un fel o repetiție generală, la care se va încerca dacă instalațiile, nodurile de comunicație, transporturile corespund adevăratei lor destinații.

Satul olimpic se va deosebi de cel de la Melbourne prin proporțiile sale mai mari și prin casele sale ce vor fi de cîte patru etaje.

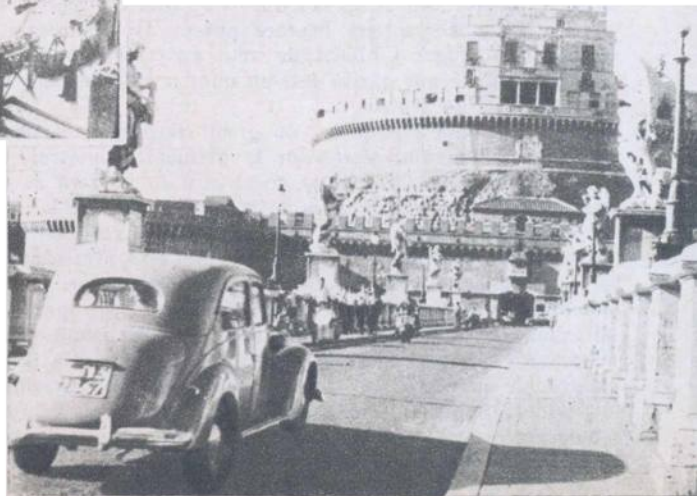
Italianii sînt foarte preocupați de crearea unor condiții cît mai bune pentru presă. În marele stadion olimpic i se vor rezerva acestuia 4.000 de locuri!

Aspect al Coliseului, giganticul amfiteatru roman, construit în anul 80 al erei noastre, sub împăratul Vespasian

Vaticanul cu podul peste Tibru

Scurtă dare de seamă asupra programului

S-a și început elaborarea programului Olimpiadei. Italianii vor ca întrecerile de atletism să țină zece zile și să constituie centrul jocurilor sportive. Spre deosebire de anul trecut, s-ar putea ca întrecerile să înceapă prin probele de înot, urmate apoi de cele de atletism.

Italianii mai doresc și reînvierea jocurilor gimnastice, șterse din programul oficial al Comitetului internațional olimpic.

Flacăra olimpică. Buletinul oficial al Jocurilor olimpice de la Roma afirmă că faza inițială de organizare privitoare la itinerarul Flăcării olimpice a Jocurilor din 1960 poate fi considerată ca terminată. C.O.N.I. (Comitetul național olimpic italian) a și fixat, cel puțin în liniile sale mari, modalitățile de efectuare a ștafetelor ce vor purta Flacăra olimpică din Grecia pînă la Roma.

Aprinsă pe Olimp, flacăra va coborî pînă la gura Alfeului și, imediat după aceea, din golful Arcadiei va ajunge pe mare pe pămîntul Italiei, în insula Ortigia, pentru a ajunge, în sfîrșit, pe Via Sacra în Forul Roman, pe Capitol, și de aici pe Stadionul olimpic.

Flacăra olimpică, simbol al păcii între oa-

meni, va dăruî și în zilele noastre însemnătatea ei spirituală Jocurilor olimpice și va arde tot timpul cît va ține olimpiada.

Comitetul internațional olimpic va definitiva în septembrie, la Sofia, programul Jocurilor olimpice, precum și modificările acestuia. Data Olimpiadei s-a și fixat. Ea va avea loc între 25 august și 11 septembrie 1960. Perioada aceasta este cea mai favorabilă din punct de vedere al climei. După datele statistice, spre sfîrșitul lui august și începutul lui septembrie sînt cele mai puține precipitații atmosferice. Pe de altă parte, temperatura în septembrie este mult mai avantajoasă, deosebindu-se de căldurile caniculare din luna iulie și din prima jumătate a lunii august.

Otto Meyer, de la Comitetul internațional olimpic, a declarat reprezentanților presei că pînă la ora actuală s-au înscris 75 de țări pentru a participa la Jocurile olimpice. Președintele Comitetului național olim-

Stadionul olimpic de la Roma nu mai corespunde cerințelor Jocurilor olimpice moderne. Pentru Olimpiada din 1960 va fi lărgit și mărit

pic italian, domnul Onesti, are, după noi, dreptate cînd afirmă că „olimpicul este unul din cele mai mari titluri de onoare pentru o națiune ce dorește să-și dovedească nivelul ridicat al maturității sale sportive și să aducă o mărturie a năzuințelor sale spre un ideal estetic și moral ca sportul”.

Da, căci idealul olimpic este un ideal de prietenie veșnică.

SĂ IRIBĂȚOAREA

Denise toamna. La Iacobini, sub poalele Zarandului, vîntul luneca trist peste pădurile de culoarea aramei, funigii undulau calm peste palele de negură adunate în coasta dealurilor, văzduhul avea mireasmă de busuiocae, iar cerul se boltea curat și albastru, albastru ca fundul fîntînii adînci. Venise toamna, și cei din Iacobini, după un obicei care datează de mulți ani, se pregăteau pentru sărbătoarea recoltei. Avea să vină la ei lume de pe toate văile să petreacă o zi și o noapte, aducînd laudă celor ce-au muncit cu nădejde pămîntul și bucurîndu-se pentru roadele adunate

Cu o săptămîină înainte de serbare, oamenii din Iacobini au trimis vorbă lui Pătru din Băneștii Gurahonțului ca acesta să dea poruncă celor din taraful lui să pună corzi noi la viori, iar tobășarii, dacă li-s oleacă tobele doigte, să juapoie iezi și să le dreagă. Și numai după aceea să poștească dumnealor să coboare către poalele Zarandului, unde se pregătește serbare cum n-a mai fost.

În acele zile, oamenii din Iacobini n-au cunoscut obosala, dar nici odihna. Gheorghe Roșca, cel de era secretarul sfatului popular comunal, se abătea mereu pe la sala unde avea să aibă loc dansul ca să vadă dacă tinerii, în frunte cu învățătorul Ștefan Țipan, au împodobit-o așa cum se cuvine.

— Cum vine asta, măi feciori, zicea el arătînd cu mina pereții, de ce sînt goi?

— Păi ce, nu se văd perdelele, tablourile?

— Astea da, se văd, dar cetina de brad unde-i?

— Pădurea, uite-o, vine pînă-n prag, cine mai are nevoie de ea și în casă? Și-apoi, dacă-i vorba de brazi, noi ce sîntem?

— Voi, ați fi voi brazi, șuguaia secretarul, dar mireasmă de rășină nu dați, așa că faceți bine și aduceți cetină.

Altădată Gheorghe Roșca îl întîlni în drum pe învățătorul satului.

— Nu cumva ai treburi pe la Gurahonț? îl întrebă el.

— Am.

— Atunci treci, te rog, și pe la dirijorul corului de copii. A promis că vine cu corul să ne cînte. Spune-i să pregătească un cîntec care le place tare mult bătrînilor noștri. Baci Vera Vasile se dă în vînt pentru „Vară, vară, primăvară”.

În același timp, flăcăii din sat au trimis vorniceii să cheme lumea din satele vecine la serbare.

— Băgați de seamă cum și ce vorbiți, le spunea Negru Atanasie celor patru sau cinci poștași care se dăduseră în vînt să fie și ei trimiși; băgați de seamă minjilor să n-aduceți numai fete.

— Dar ele de ce să nu vină? săreau „minji” cu gura. Nouă poate că ne place să jucăm.

— Ei, dacă-i pe asta, musai să vină, rîdea Negru Atanasie. Tot în acele zile, Constantin Vera, vînzătorul de la bodegă, a strîns mesteri dibaci și le-a poruncit arătîndu-le un porc de peste o sută de kilograme.

— Faceți din el fripturi și sîngerete, dar știți, să-și lingă oamenii degetele.

— La asemenea mîncăruri, nene, trebuie să ai vinars. Ai sau nu ai? se interesa Vera Ristea, cunoscut ca unul ce-i place să cîntească. Dacă n-ai, fă rost, că nu s-a pomenit petrecere fără vinars.

Duminică dimineața, oamenii adunați în fața sălii de dans au auzit chiote și huruituri. Pe drumul țării Căprița-Gurahonț veneau oaspeții din Mădrigești-Buceava, în goana mare a cailor. Erau și bătrîni îmbrăcați cu șube de lînă albă purtînd

căcluli din piele de berbec, erau și flăcăi cu laibăre albastre și negre, avînd flori de mușcată la pălării, erau și fete cu fustele colorate, încrețite și largi ca o gură de clopot.

Gheorghe Roșca n-a avut timp cînd să le spună oaspeților două cuvinte de bun venit, căci pe ulița largă au apărut alte căruțe. Erau cei din Socășeni, care veneau pe Valea Mare și Valea Cîrjească tocmai de sub vîrfurile Drocei.

Sala de dans era nelucăpătoare. După obicei, înainte de-a începe petrecerea, cîntă se urcă pe scenă să spună cîteva cuvinte despre recolta adunată și despre oamenii din sat care strînseseră cele mai multe roade. Băncile de brad din sală trosneau sub greutatea atîtor trupuri. Cei ce nu găsiseră loc se rezemau cu umerii de pereți. Fumul înecăcios de mahorcă înțepa ochii și gîdila nările.

Cînd s-a sfîrșit prezentarea celor mai vrednici oameni din sat, a suit pe scenă taraful lui Pătru, urmat de corul copiilor din Gurahonț. Acuma o fi taraful lui Pătru cunoscut și de bășeganii de la Brad, și de viticultorii de la Pîncota, dar și corului copiilor din Gurahonț i s-a dus vestea peste hotarele țîntului lor. Cu toate astea, bătrînii din Iacobini se îndoiu că „pruncii” au să aibă atîta putere să le ungă sufletul cu cîntec de-ale lor.

— Nu cumva, moșnegilor, ați dori să vă zică „Bătrînețe, haine grele”, rîdeau feciorii.

— Haideți, ștergeți-vă nasul, făceau bătrînii furioși bătînd cu bîtele cepuroase în podele.

„Pruncii” din cor au cîntat așa fel că i-au mulțumit și pe bătrînii, atît cît pot fi mulțumiți unii ca ei, care țin să le zică pînă și se usucă limba și-ți piere graiul. Au luat de seamă cei de față că sala n-ajungea pentru petrecere și-au poțit atunci pe cei vîrstnici în grădina, sub nuci, ca să facă loc feciorilor și fetelor să joace pînă s-or sătura.

— Eu înăuntru nu pot să stau, că mă-năbuș, zicea baci Vera Ristea întinzînd unui prieten o glajă cu vinars. Nu pot ședeaa acolo și nu pot înțelege cum de nu-l seacă la ficiți pe Gheorghe Roșca să se țină numai pe lîngă lăntari. Locul lui ar fi aici, lîngă noi.

Vera Constantin, vînzătorul de la bodegă, sta rezemat de-un gutui și iarăși îl ocăra pe unul din meșterii cei dibaci.

— Prăjește bine sîngeretele, lasă-l să stea mai mult la grătar, că „devine treaba” și se face mai gustos.

Înăuntru viorile scoteau sunete vrăjite. Tinerii se avîntau în joc îndrăcît. Voinicia lor amenința să facă praf podelele...

Cînd seara înaintase în noapte, gospodinele au dat fuga acasă să lege vitele în ocol și iarăși s-au întors. Între timp intraseră și bătrînii în sala de dans. Jucău și ei „Ardeleanca”.

— Zi-i, mă, să zbirnie arcușul, striga Vera Ristea, care-o purta în joc pe nevastă-sa. Și hai, striga, să între toată lumea cu mine. Intră, măi, țipa el la fiică-sa.

— Aș intra, dar nu mă vor mustăcioșii, răspundea fata. Bătrînii se prinseseră perachi, perechi și băteau podelele de-ai fi zis că au jar în căleie.

— Măi, spuneau fetele flăcăilor, nu-i așați mult că prind nărav și rămînem cu buza umflată. Cu aștia-i de ajuns pînă-i întăriți...

Luceafărul de ziua strălucua verzui în adîncul boltii senine, și cei din Iacobini tot se mai azeau în calea oaspeților:

— Nu se cade să plecați, fraților, serbarea nu s-a sfîrșit. Dar musafirii nu, cică „noroc bun și roade mai frumoase în anul viitor!”

RECOLTELE

NOUTĂȚI FILATELICE DIN LUMEA ÎNTREAGĂ

De toate pentru toți!

Așa ar putea fi caracterizată largă varietate de emisiuni poștale puse în circulație în ultimul timp pe toate meridianele și paralelele globului. Sînt satisfăcuți toți colecționarii „micilor petice de hirtie gumată” și mai ales cei care au îmbrățișat plăcuta ramură a filateliei constructive. Varietatea de tematici este într-adevăr largă.

— Anul acesta se împlinesc 2.000 de ani de la nașterea marelui poet latin Ovidiu, născut în peninsula italică și mort în exil pe malul Pontului Euxin. Bimilenarul nașterii este sărbătorit de patria mamă prin emiterea unei mărci poștale în valoare de 25 de lire, imprimată în culori măsliniu și negru. Într-un medalion este reprodus chipul celebrului autor al „Artei de a iubi”.

Atragem atenția celor care vor colecționa această marcă poștală că tot autorului „Tristelor” îi va fi închinată o altă emisiune poștală. Ea va fi pusă în curînd în circulație de către poșta R. P. R.

— Un alt mare eveniment al anului 1957 îl constituie cel de-al VI-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților de la Moscova. În ziua deschiderii festivalului, poșta R. P. R. a pus în vânzare concomitent în țară și la Moscova o serie de patru valori. Să vi le prezentăm:

20 de bani, culoare violet reproduce afișul românesc pentru festival.

55 de bani, culoare verde deschis reproduce

afișul Comitetului internațional al festivalului pentru cea de-a III-a Ediție a Jocurilor Sportive Prietenești.

1 leu, culoare portocalie este de formă triunghiulară și reproduce insigna festivalului (pentru această valoare au fost făcute și vignete ce au înscris cuvîntul „pace” în 20 de limbi).

1,75 de lei, culoare albastră reproduce afișul festivalului.

— O lăcaș petrecută prin colacul unui corn poștal este subiectul unei noi emisiuni a poștei federale germane. Numără o singură valoare cu nominalul de 20 p. culoare roșie. Ea a fost pusă în circulație cu prilejul celui de-al

VIII-lea Congres al Federației internaționale de filatelie constructivă, care și-a desfășurat lucrările la Colonia. În timpul congresului a fost deschisă o expoziție cu tema „Flora și filatelia”.

★

N-au fost uitați nici colecționarii maxima-filiști sau cei de plicuri „prima zi a emisiunii”.

Poșta cehoslovacă a emis o nouă serie poștală. Ea a fost consacrată Expoziției naționale a tinerilor filателиști de la Pardubice și numără două valori.

30 h. gri-verde și roz; 60 h. brun și albastru. După cum se vede, desenele lor sînt foarte sugestive.

Fotografia noastră reproduce plicul „prima zi” pus în vânzare în ziua deschiderii expoziției.

Tot poșta cehoslovacă a pus în circulație o emisiune cu prilejul comemorării a 15 ani de la distrugerea de către nazisti a orașului Lidice.

Vă reproducem plicul „prima zi” francoat cu cele două valori ale seriei: 30 h. culoare negru și 60 h. culoare negru și roșu-carmin. Totul e sugestiv. Desenul plicului grăiește parcă: „Nu uitați ororile războiului și ale nazismului”.

Marca de 30 h. reproduce chipul unei femei, poate al uneia din sutele trimise pe cîmpul morții! Desenul celei de-a doua mărci este de asemenea simbolic. Este una din florile trimise supraviețuitorilor localității martire, după război, de către 50 de națiuni din diferite părți ale lumii. Din aceste flori, sădite la Lidice de reprezentanții celor 50 de națiuni, s-a născut o minunată grădina de trandafiri ce poate fi admirată și astăzi. Ea numără acum 125.000 fire de trandafiri. Poșta austriacă oferă maxifașiliștilor o carte maximă emisă pentru marca de 1 shilling (culoare galben-măsliniu) ocazionată de jubileul a 50 ani de existență a Autopoștei austriece.

— Vă plac mărcile cu flori, păsări și animale? Aceste subiecte sînt și ele prezente în ultimele noutăți filatelice.

În cadrul așa-numitelor emisiuni „Pentru ajutorul indigenilor”, a fost pusă în circulație o nouă serie Guineea Spaniolă. Cele trei valori, cu nominalul 5+5 cts. culoare liliachiu-brun, 15+5 cts. culoare brun-galben și 70 cts. culoare verde, reprezintă în imaginile lor un papagal crihacus.

Pentru colonia spaniolă nord-vestul Africii, Ifni, a fost emisă o nouă serie din ciclul „Pentru copii”. Sînt aceleași valori ca ale seriei din Guineea, dar imprimate în policrom. Desenele lor înfățișează porumbei „vorbitori”.

Ca de obicei s-a emis o serie și pentru posesiunile spaniole din Sahara (tot pentru „ajutorul copiilor”). Cele trei valori ale seriei au nominalul la fel ca al celor din Guineea și Ifni, și anume: 5+5 cts. culoare brun-roșu, 15+5 cts. culoare brun-galben și 70 cts.

culoare verde. Desenul lor reproduce vulturul african.

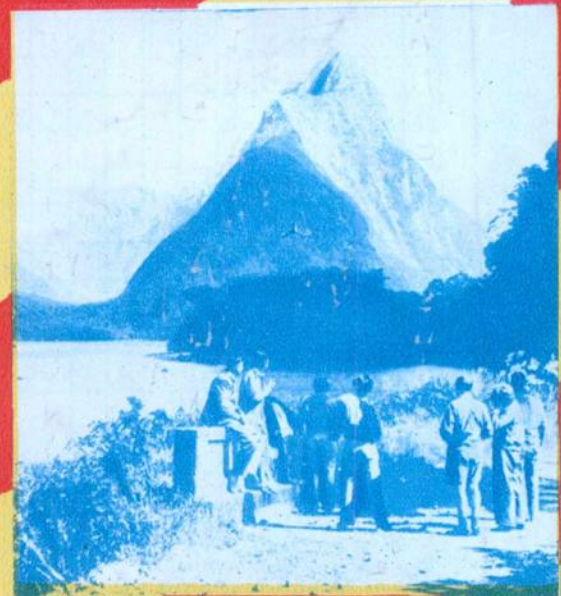
— Somalia, după frumoasa serie cu capete de antilope, oferă acum filателиștilor o altă serie, cu flori. Reproducem primele trei valori, din care ne atrage atenția cea de 0,10 so. cu un frumos crin.

FOTOGRAFII AMATORI in CONCEDIU

Prețul lei 3

Trei mesteci (fotografie trimisă de Pavel Kraselov, Noot Oskol, Ucraina — U. R. S. S.)

Excursie pe piscul Mitra (fotografie trimisă de W. H. McLeod, Wellington — Noua Zeelandă)

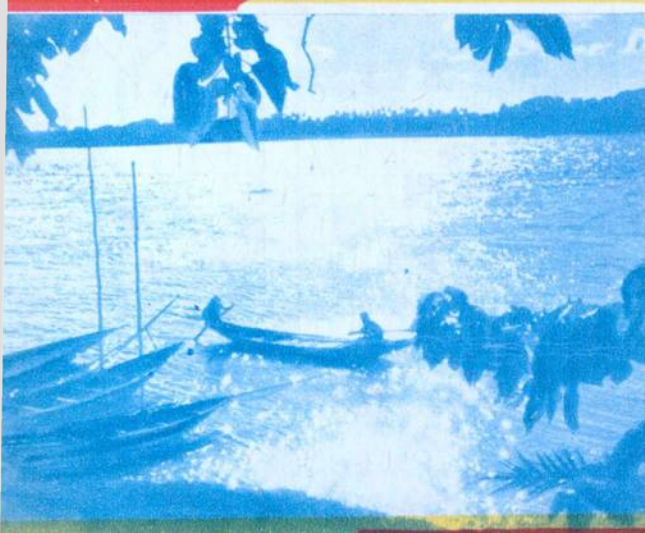
Concursul nostru pentru fotografii amatori a luat sfârșit la 1 august. Nu va trece mult timp și se vor cunoaște rezultatele: se va ști cine sînt fericii cîștigători ai aparatelor fotografice hărăzite învingătorilor. De pe acum există însă un alt mare cîștigător, și anume: „Tineretul lumii”, ale cărui posibilități de ilustrare s-au mărit simțitor mulțumită acestui concurs. Un dulap plin de fotografii! E minunat! Dar este oare just ca aceste fotografii să fie lăsate să doarmă acolo? Bineînțeles că nu! Trebuie profitat de o asemenea comoară chiar dacă nu se știe încă rezultatul concursului.

Așadar, pentru un început, iată o serie de cîteva fotografii luate din dulap. Ele ne vorbesc de vacanțe și concedii (alte serii ne vor vorbi despre flori, muncă, obiceiuri...). Vacanțe sau concedii în locuri uneori despărțite unele de altele de mil de kilometri, ceea ce nu poate decît să le mărească interesul. Priviți așadar rezultatul muncii fotografiilor amatori în concediu:

Vacanță fără soare, dar interesantă. Nu departe de aci s-a descoperit „Yynint’haope” (fotografie trimisă de Chou Szu shan Pekin — China)

Ultimul tur (fotografie trimisă de Gobindo Lall Das, Bengalul Occidental — India)

De nistpul ierbințe al plajei... (fotografie trimisă de Waclaw Nowak, Krakowia — Polonia)

Vacanță în cort (fotografie trimisă de Gunter Matzko Cottbus — R. D. G.)

